MFA ‘t Klaverblad

Een kern is niet het centrum van een cirkel
maar een plek waar mensen samen leven.

Einighausen, 5 juni 2021

Jack Renet en Phil Winteraeken
Raadslid SPA Burgerraadslid SPA

Inleiding

Tijdens de eerste bijeenkomst van de Raadsbegeleidingsgroep Duurzame Accommodaties (RDA) op 8 april 2021 is, op voorstel van Jack Renet (SPA), door haar leden te kennen gegeven de situatie van het gemeenschapshuis Het Klaverblad in Einighausen ter plaatse te willen bekijken om een goede afgewogen besluit te kunnen nemen.
De verantwoordelijke wethouder nodigde de RDA uit om op vrijdag 21 mei 2021 ter plekke de situatie te bekijken en te bespreken.
Hij gaf daarbij aan dat in het cluster Einighausen-Guttecoven-Limbricht de ontwikkeling speelt van het omvormen van twee gemeenschapshuizen (Einighausen en Guttecoven) tot ontmoetingsplekken en dat zich in Einighausen de situatie voordoet dat de school twee extra lokalen nodig heeft.
Dit gekoppeld aan het gemeentelijk voornemen om van het gemeenschapshuis – dat zich in hetzelfde gebouw bevindt en daarmee multifunctioneel gebruik van ruimtes mogelijk maakt – een ontmoetingsplek te maken, heeft geleid tot nader overleg tussen het schoolbestuur en het stichtingsbestuur van het gemeenschapshuis over de bouwplannen.

Bij deze bijeenkomst op 21 mei waren naast de wethouder vergezeld van enkele ambtenaren vier leden van de RDA (Jansen [GroenLinks], Hensen [CDA], Kamps [50plus] en Renet[SPA]) alsmede het bestuur van de Stichting ’t Klaverblad en vertegenwoordigers van fanfare Concordia, de school De Leeuwerik en stichting Triade aanwezig.

Tijdens deze bijeenkomst bleek dat er drie plannen waren ontwikkeld namelijk

a) Plan-A waarover na bijna een jaar overleg overeenstemming was bereikt tussen alle partijen.
b) Plan-B dat door de wethouder werd aangereikt waarvan het bestuur van de stichting ’t Klaverblad en de fanfare beargumenteerd aangaven dat dit onaanvaardbaar was vanwege praktische bezwaren.
c) Plan-C door VKKL op verzoek van de gemeente opgesteld dat echter door de wethouder terzijde werd geschoven en niet in bespreking werd gebracht ondanks dat daarom werd gevraagd.

De wethouder gaf desgevraagd aan dat Plan-B ongeveer € 85000 goedkoper is dan Plan-A en dat daarom zijn voorstel is om Plan-B uit te voeren. Plan-C betreft een tijdelijke oplossing en is volgens hem dus niet aanvaardbaar.

Na het uitwisselen van argumenten en het discussiëren daarover bleek er geen zicht op consensus te zijn en werd geconcludeerd dat de RDA en de raad zich erover zouden moeten buigen.
Daarbij gaf de wethouder aan dat de aanwezige RDA-leden hun collegae raadsleden zouden informeren.
Deze uitnodiging om collegae raadsleden te informeren wordt met dit memo ingevuld.

Aangezien het hierbij gaat om tegengestelde belangen waarbij de gekozen oplossing klaarblijkelijk van groot belang is voor de gemeenschap vond verdieping in de achtergronden van het probleem plaats.
Uitgangspunt daarbij vormt dat het gemeentebestuur duurzame accommodaties wil, zowel qua energieverbruik als qua omvang en bezetting. Daarbij staat centraal dat toekomstige leegstand vermeden moet worden.

Het gebouw werd uitdrukkelijk ontworpen en in 2009 gebouwd voor multifunctioneel gebruik. Het aantal leslokalen voor de school De Leeuwerik werd daarbij gereduceerd van twaalf naar tien i.v.m. de demografische ontwikkeling.
In 2015 volgde, tegen de zin van de gebruikers, afbraak van het gemeenschapshuis in het centrum van Einighausen.
Na een verbouwing werden de verenigingen gehuisvest op de bovenverdieping van het huidige gebouw.

Nu blijkt dat het leerlingenaantal van de school, tegen de vergrijzing en de krimp van het aantal inwoners van de gemeente en de beide kerkdorpen in, zodanig groeit dat de school behoefte heeft aan twee extra leslokalen.
Dit is hoogst opmerkelijk voor een als voorziening voor de kerkdorpen Einighausen en Guttecoven bedoelde school.

Op een vraag aan de schoolleiding of de school weer om uitbreiding zou vragen indien er zich nog meer leerlingen zouden aanmelden werd geantwoord dat er dan een leerlingenstop zou worden gehanteerd.
Bij meerdere aanwezigen riep dat meteen de vraag op waarom die leerlingenstop dan niet nu al wordt gehanteerd.

Ook voor een school geldt dat deze op een duurzame wijze deel behoort uit te maken van de samenleving en dat de accommodatie waarin deze gehuisvest wordt dat dus ook behoort te zijn, dus ook qua omvang op langere termijn.
Daarom werd uitvoerig gekeken naar de noodzaak tot structurele uitbreiding van het aantal leslokalen.
Daartoe werd de ontwikkeling van het primaire onderwijs in Sittard-Geleen, de school De Leeuwerik in het bijzonder, vanaf 1998 in kaart gebracht. Ontwikkelingen in Lindenheuvel werden daarbij betrokken. Ook de demografische ontwikkeling in Sittard-Geleen, Einighausen en Guttecoven in het bijzonder, werd daarvoor in beeld gebracht.

Samenvatting

Het werkbezoek van de Raadsbegeleidingsgroep Duurzame Accommodaties (RDA) aan gemeenschapshuis ’t Klaverblad in Einighausen bracht op 21 mei 2021 aan het licht dat er groot verschil van inzicht is tussen de wethouder en gebruikers van het gemeenschapshuis.

De school De Leeuwerik heeft behoefte aan twee extra leslokalen vanwege een toename van het leerlingenaantal. Verenigingen geven aan dat het door de wethouder als ‘definitief’ gebrachte voorstel (plan-B) hun voor grote, deels onoverkomelijke, problemen stelt en daarom onaanvaardbaar is.
De verenigingen wijzen daarbij naar het via overleg tot stand gekomen plan-A waarin alle gebruikers van het gebouw zich kunnen vinden. Ook het Plan-C van de VKKL, dat Plan-B afwijst, wordt door hun als een goed alternatief gezien.

Het door SPA uitgevoerde onderzoek over de ontwikkeling van het primaire onderwijs en de demografische ontwikkeling in Sittard-Geleen heeft aangetoond dat

a) Het aantal inwoners alsmede het aantal kinderen van 4 tot 12 jaar van Einighausen en Guttecoven sinds 1998 en ook sinds de bouw van de accommodatie zodanig flink is afgenomen dat de school meer dan voldoende leslokalen ter beschikking heeft en in de toekomst zal hebben om alle kinderen uit beide kerkdorpen les te kunnen geven.
b) Het aantal kinderen in de nabij gelegen kernen en wijken zodanig gedaald is dat de daar gelegen scholen gemakkelijk kunnen voorzien in gelijksoortig onderwijs en er geen noodzaak is om elders naar school te gaan.
c) De school De Leeuwerik blijkt sinds 2015 gemiddeld ‘nationaal gemiddeld’ te scoren bij de Cito-eindtoets terwijl er meerdere scholen in de nabijheid zijn die ‘nationaal hoog tot zeer hoog’ scoren.
d) Het leerlingenaantal van de school De Leeuwerik groeide vanaf 2012 hoofdzakelijk vanwege de toename van het aantal leerlingen uit Lindenheuvel en De Haese/Dassenkuil terwijl ook het aantal kinderen van elders verdrievoudigde.
e) Een verdere afname van het aantal schoolgaande kinderen in Sittard-Geleen en ook in Einighausen, Guttecoven en Lindenheuvel zal de komende jaren plaatsvinden waardoor een afname van het aantal leerlingen op de school De Leeuwerik zeker niet valt uit te sluiten.

SPA is van mening dat structurele uitbreiding van het aantal leslokalen (op zijn minst) onverstandig is en dat het verslechteren van de maatschappelijke gebruiksmogelijkheden van ’t Klaverblad onaanvaardbaar is mede omdat meerdere lokaliteiten in Einighausen recentelijk verdwenen zijn en de huidige omvang van de voor het gemeenschapshuis ter beschikking staande ruimten de groei van enkele verenigingen reeds beperkt.

Primair onderwijs in Sittard-Geleen

Onderstaand overzicht van het aantal leerlingen per school over de periode 1998 tot en met 2020 werd gemaakt op basis van data beschikbaar via DUO. Van Loedoes werden gegevens van voor 2012 uit jaarverslagen verkregen maar er werden geen data gevonden van voor 2006 waardoor het totaal aantal leerlingen in Sittard-Geleen in voorgaande jaren hoger zal zijn dan uit de tabel blijkt.
Landelijk worden leerlingenaantallen per 1 oktober van enig jaar geregistreerd.

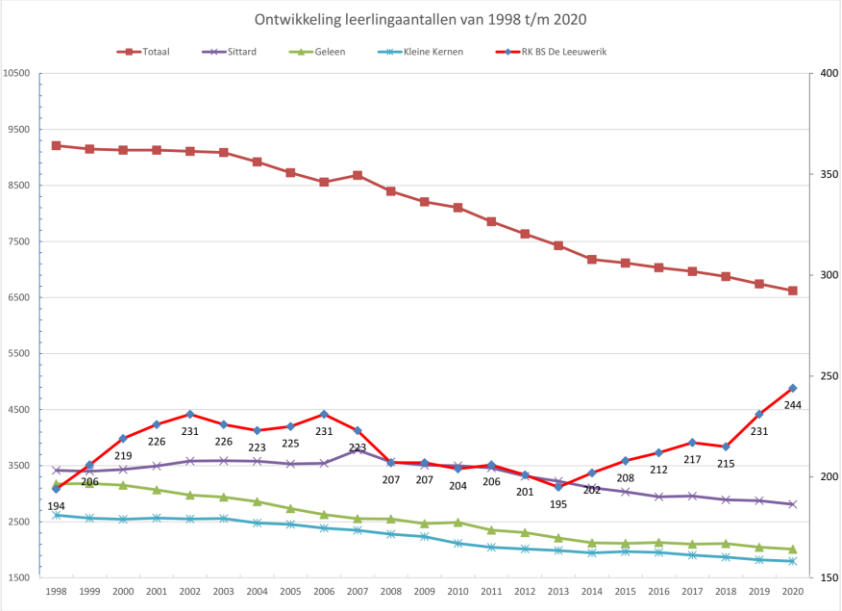
INSTELLINGSNAAM_VESTIGING	Plaatsnaam	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
OBS de Wissel	Born	190	218	237	264	300	326	325	315	318	327	316	333	327	332	323	337	349	339	341	321	313	286	265
Basissch de Driesprong	Geleen	515	500	506	493	493	512	503	475	465	441	497	497	494	475	540	557	533	529	522	512	498	463	438
KC Sittard Openbaar	Sittard	321	340	367	402	437	465	472	481	504	535	547	520	494	466	427	428	425	416	392	388	394	574	551
RK Basisschool Baandert	Sittard	190	192	185	177	179	156	155	162	172	169	170	190	187	188	171	175	152	133	136	132	118		
Bs De Tovertuin	Sittard	178	173	173	180	168	165	151	138	129	123	191	154	152	154	139	114	127	160	180	200	195		
Kath Basissch Lahrhof	Sittard	549	573	588	604	612	645	649	622	599	582	578	537	496	443	416	399	392	380	369	368	381	387	389
BS de Duizendpoot	Geleen	353	378	382	388	399	406	399	397	376	358	360	368	380	377	370	359	360	377	393	395	376	388	366
Basisschool Munstergeleen	Munstergeleen	279	266	266	278	282	292	458	442	421	402	382	351	330	306	305	301	281	291	261	246	250	246	236
Bs Aan De Bronkboum	Munstergeleen	206	198	198	185	186	178																	
ZMOK Sch Xaverius Sittard	Sittard	35	29	45	37	54	45	49	49	75	80	96	121	235	284	282	318	299	266	246	250	185	207	194
Basisschool Reuzepas	Geleen	199	199	190	191	182	182	184	179	176	177	169	173	299	253	223	197	193	187	200	190	196	215	206
Basissch De Koppelberg	Geleen	227	214	199	196	187	170	152	148	145	138	131	116											
OBS aan de Meule	Sittard	218	224	225	245	263	285	314	359	380	382	256	254	252	245	247	258	249	255	234	226	216	249	254
Kath Basissch Augustinus	Sittard	177	179	170	162	152	143	135	135	120	114	110	91	73	68	67	52							
RK Bs Onder de Kastanje	Sittard	290	298	284	273	269	248	224	197	170	148	142	124	90	81	70	23							
Basisschool Swentibold	Born	443	409	395	389	366	346	327	313	287	286	284	288	262	243	241	250	234	222	230	227	243	231	223
Basisschool Leijenbroek	Sittard	237	249	252	250	253	255	275	279	270	281	263	259	253	235	232	254	261	268	284	326	345	380	398
Basisschool 't Heuvelke	Geleen	368	357	330	322	299	290	289	276	263	270	243	236	234	229	223	212	185	181	178	165	159	218	244
Basissch De Springplank	Geleen	252	269	280	269	234	221	226	220	211	190	188	167	168	164	189	175	154	140	120	103	80		
Basisschool De Kluis	Geleen	283	296	318	323	335	345	346	327	319	310	295	261	233	217	213	197	210	222	239	254	267	274	278
SBO De Blinker	Geleen	110	104	102	89	71	78	193	175	160	169	197	210	237	215	195	185	174	153	149	144	142	154	159
SSBO De Dassenkuil II	Geleen	120	117	78	55	52	49																	
SSBO De Dassenkuil I	Geleen	91	91	112	101	103	90																	
De Parkschool	Limbricht	166	165	170	171	189	196	199	199	201	202	201	194	207	211	212	212	209	217	214	212	195	185	190
Basisschool De Lemborgh	Limbricht	265	262	279	293	291	295	288	291	274	268	241	235	224	210	209	202	214	247	286	291	275	288	278
Basisschool Sterrenrijk	Geleen	315	315	324	312	317	319	299	304	302	293	272	251	240	210	272	261	255	270	277	289	290	270	246
RK Bs de Drossaert	Geleen	275	268	260	260	239	225	214	180	162	145	144	135	140	139									
RK BS De Leeuwerik	Einighausen	194	206	219	226	231	226	223	225	231	223	207	207	204	206	201	195	202	208	212	217	215	231	244
SSBO Het Mozaiek	Sittard	121	215	225	235	232	234	236	230	243	229	222	225	231	198	177	166	153	141	143	145	159	151	156
SSBO Deken Tijssen	Sittard	95																						
Kath Basissch Overhoven	Sittard	369	335	323	320	312	292	258	262	252	254	243	238	209	193	181	161	164	195	216	226	221	212	213
Basisschool De Kingbeek	Grevenbicht	291	278	261	243	234	227	215	207	205	206	202	196	166	165	163	148	147	305	289	285	276	256	257
Ds Deeleman-School	Grevenbicht	74	80	80	88	86	88	98	108	109	104	109	97	95	85	81	72	63						
Basisschool Willibrordus	Obbicht	226	213	194	193	178	175	163	165	158	141	146	135	130	128	122	115	105						
BS het Avontuur	Buchten	175	168	157	142	134	129	107	110	103	189	190	198	170	158	158	157	142	140	121	107	103	98	104
BS Holtum	Holtum	109	102	90	95	72	80	74	80	80														
RK Basissch St Petrus	Sittard	179	188	181	182	183	172	171	151	132	132	137	121	118	124	118	82							
Jenaplanschool De Vlieger	Sittard	167	135	133	140	143	143	135	135	133	123	117	101	101	103	95	86	98	98	110	122	118	120	116
PC Basisschool de Hoefer	Sittard	71	51	57	63	84	93	98	96	93	84	75	76	75	81	80	87	159	147	136	111	111	124	88
PC BS De Regenboog	Geleen	68	74	71	69	64	53	56	56	50	63	55	52	65	72	83	70	61	55	55	50	40		
Talander	Sittard														52	55	56	68	79	61	56	55	74	93
Kath BS Limbrichterveld	Sittard	219	221	223	224	243	247	259	237	271	283	161	160	147	142	130	130	125	19					
Loedoes	Sittard										260	260	336	386	403	426	434	435	476	439	409	394	398	360
ZMOK Sch Xaverius Geleen	Geleen																					64	64	75
	Totaal	**9210**	**9149**	**9129**	**9129**	**9108**	**9086**	**8919**	**8725**	**8559**	**8681**	**8397**	**8207**	**8104**	**7855**	**7636**	**7425**	**7178**	**7116**	**7033**	**6967**	**6874**	**6743**	**6621**
	Sittard	3416	3402	3431	3494	3584	3588	3581	3533	3543	3779	3568	3507	3499	3460	3313	3223	3107	3033	2946	2959	2892	2876	2812
	Geleen	3176	3182	3152	3068	2975	2940	2861	2737	2629	2554	2551	2466	2490	2351	2308	2213	2125	2114	2133	2102	2112	2046	2012
	Kleine Kernen	2618	2565	2546	2567	2549	2558	2477	2455	2387	2348	2278	2234	2115	2044	2015	1989	1946	1969	1954	1906	1870	1821	1797
		0%	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%	-3%	-5%	-7%	-6%	-9%	-11%	-12%	-15%	-17%	-19%	-22%	-23%	-24%	-24%	-25%	-27%	-28%

Opvallend is dat het aantal leerlingen in Sittard sinds 1998 met 18%, in Geleen met 37% en in de kleine kernen met 31% gedaald is. In Sittard-Geleen is het leerlingenaantal sinds 1998 daardoor met 28% afgenomen.
Gemeten vanaf 2009, het jaar dat De Leeuwerik de nieuwe locatie betrok, is het leerlingenaantal met 19% gedaald. Het is daarom begrijpelijk dat meerdere scholen fuseerden en dat enkele scholen ophielden te bestaan.

		1998-1999	1999-2000	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Kindcentrum	Sittard	689	705	725	759	784	786	778	781	805	827	908	864	833	808	737	717	704	709	708	720	707	574	551
De Wissel	Born	190	218	237	264	300	326	325	315	318	327	316	333	327	332	323	337	349	339	341	321	313	286	265
De Driesprong	Geleen	653	634	636	623	613	625	610	565	546	514	569	565	564	545	540	557	533	529	522	512	498	463	438
Lahrhof	Sittard	549	573	588	604	612	645	649	622	599	582	578	537	496	443	416	399	392	380	369	368	381	387	389
T Heuvelke	Geleen	620	626	610	591	533	511	515	496	474	460	431	403	402	393	412	387	339	321	298	268	239	218	244
De Kingbeek	Grevenbicht	591	571	535	524	498	490	476	480	472	451	457	428	391	378	366	335	315	305	289	285	276	256	257
De Duizendpoot	Geleen	353	378	382	388	399	406	399	397	376	358	360	368	380	377	370	359	360	377	393	395	376	388	366
Sterrenrijk	Geleen	453	449	454	442	437	432	406	394	383	366	344	319	310	280	272	261	255	270	277	289	290	270	246
Basisschool	Munstergeleen	485	464	464	463	468	470	458	442	421	402	382	351	330	306	305	301	281	291	261	246	250	246	236
Xaverius	Sittard	35	29	45	37	54	45	49	49	75	80	96	121	235	284	282	318	299	266	246	250	185	207	194
Reuzepas	Geleen	426	413	389	387	369	352	336	327	321	315	300	289	299	253	223	197	193	187	200	190	196	215	206
Aan de Meule	Sittard	685	701	679	680	684	676	673	691	670	644	508	469	415	394	384	333	249	255	234	226	216	249	254
Swentibold	Born	443	409	395	389	366	346	327	313	287	286	284	288	262	243	241	250	234	222	230	227	243	231	223
Leijenbroek	Sittard	237	249	252	250	253	255	275	279	270	281	263	259	253	235	232	254	261	268	284	326	345	380	398
De Kluis	Geleen	283	296	318	323	335	345	346	327	319	310	295	261	233	217	213	197	210	222	239	254	267	274	278
De Blinker	Geleen	321	312	292	245	226	217	193	175	160	169	197	210	237	215	195	185	174	153	149	144	142	154	159
De Parkschool	Limbricht	166	165	170	171	189	196	199	199	201	202	201	194	207	211	212	212	209	217	214	212	195	185	190
De Lemborgh	Limbricht	265	262	279	293	291	295	288	291	274	268	241	235	224	210	209	202	214	247	286	291	275	288	278
De Leeuwerik	Einighausen	194	206	219	226	231	226	223	225	231	223	207	207	204	206	201	195	202	208	212	217	215	231	244
Het Mozaiek	Sittard	216	215	225	235	232	234	236	230	243	229	222	225	231	198	177	166	153	141	143	145	159	151	156
Overhoven	Sittard	369	335	323	320	312	292	258	262	252	254	243	238	209	193	181	161	164	195	216	226	221	212	213
Het Avontuur	Buchten	284	270	247	237	206	209	181	190	183	189	190	198	170	158	158	157	142	140	121	107	103	98	104
Sint Petrus	Sittard	179	188	181	182	183	172	171	151	132	132	137	121	118	124	118	82							
De Vlieger	Sittard	167	135	133	140	143	143	135	135	133	123	117	101	101	103	95	86	98	98	110	122	118	120	116
De Hoefer	Sittard	71	51	57	63	84	93	98	96	93	84	75	76	75	81	80	87	159	147	136	111	111	124	88
Regenboog	Geleen	68	74	71	69	64	53	56	56	50	63	55	52	65	72	83	70	61	55	55	50	40		
Talander	Sittard														52	55	56	68	79	61	56	55	74	93
Loedoes	Sittard	219	221	223	224	243	247	259	237	271	543	421	496	533	545	556	564	560	495	439	409	394	398	360
Xaverius	Geleen																					64	64	75
Totaal		**9.211**	**9.149**	**9.129**	**9.129**	**9.109**	**9.087**	**8.919**	**8.725**	**8.559**	**8.682**	**8.397**	**8.208**	**8.104**	**7.856**	**7.636**	**7.425**	**7.178**	**7.116**	**7.033**	**6.967**	**6.874**	**6.743**	**6.621**
Sittard		**3.416**	**3.402**	**3.431**	**3.494**	**3.584**	**3.588**	**3.581**	**3.533**	**3.543**	**3.779**	**3.568**	**3.507**	**3.499**	**3.460**	**3.313**	**3.223**	**3.107**	**3.033**	**2.946**	**2.959**	**2.892**	**2.876**	**2.812**
Geleen		**3.177**	**3.182**	**3.152**	**3.068**	**2.976**	**2.941**	**2.861**	**2.737**	**2.629**	**2.555**	**2.551**	**2.467**	**2.490**	**2.352**	**2.308**	**2.213**	**2.125**	**2.114**	**2.133**	**2.102**	**2.112**	**2.046**	**2.012**
Kleine kernen		**2.618**	**2.565**	**2.546**	**2.567**	**2.549**	**2.558**	**2.477**	**2.455**	**2.387**	**2.348**	**2.278**	**2.234**	**2.115**	**2.044**	**2.015**	**1.989**	**1.946**	**1.969**	**1.954**	**1.906**	**1.870**	**1.821**	**1.797**
Totaal		**9.211**	**9.149**	**9.129**	**9.129**	**9.109**	**9.087**	**8.919**	**8.725**	**8.559**	**8.682**	**8.397**	**8.208**	**8.104**	**7.856**	**7.636**	**7.425**	**7.178**	**7.116**	**7.033**	**6.967**	**6.874**	**6.743**	**6.621**

Bovenstaand overzicht toont de ontwikkeling van de leerlingenaantallen rekening houdend met fusies en sluitingen. De Driesprong en Sterrenrijk kregen hierbij ieder de helft van de leerlingen van De Drossaert toegerekend aangezien deze na sluiting van die school het volgende schooljaar ongeveer gelijk groeiden.
De opgeheven Sint Petrusschool en De Regenboog werden aan KC Sittard en De Reuzepas toegerekend.

Nevenstaande grafiek toont dat de ontwikkeling van het leerlingenaantal van De Leeuwerik de laatste jaren tegengesteld is aan de trend die zowel voor de gemeente als geheel als voor Sittard, Geleen en de kleine kernen neerwaarts was.

Onderzocht moet daarom worden wat de reden voor dit afwijkende verloop van de ontwikkeling is en of deze structureel is.

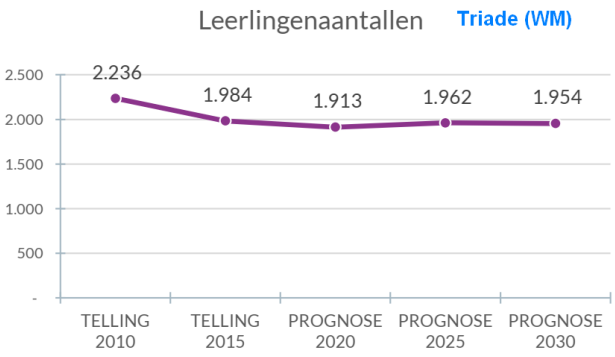
Derhalve werd gekeken naar de ontwikkeling van de bevolking van de kerkdorpen Guttecoven en Einighausen aangezien de school De Leeuwerik voor deze dorpen gebouwd werd.

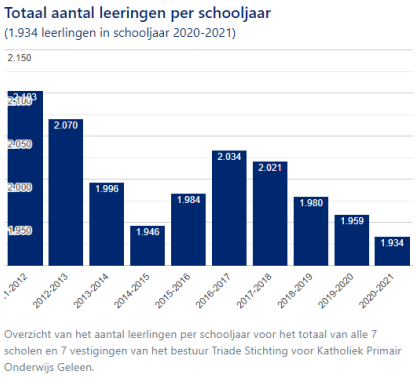
Voor bevolkingsdata werd daarbij gebruik gemaakt van de kerncijfers wijken en buurten van het CBS.
Deze data betreffen het aantal inwoners per 1 januari van enig jaar.

Landelijk hebben basisscholen in het schooljaar 2020-2021 gemiddeld 215 leerlingen. Van 1998 tot 2019 fluctueerde de school De Leeuwerik tussen 194 en 231 leerlingen, steeds minder dan één groep verschil.
Pas vanaf 2018 is er een flinke stijging te zien. Hoe structureel is deze en is deze wenselijk voor de gemeenschap?

In de Eindrapportage Ontwikkeling regionale visie onderwijskaart PO ZuidLimburg (B&T 2017) werd voor de scholen van Triade en van Kindante in de Westelijke Mijnstreek in 2017 voorspeld dat de leerlingenaantallen na 2020 ongeveer gelijk zouden blijven. Kindante gaat echter uit van daling.

Het leerlingenaantal van Triade daalde de afgelopen vier jaren met ruim 100 maar komt anno 2020 ongeveer overeen met boven aangehaalde prognose uit 2017.

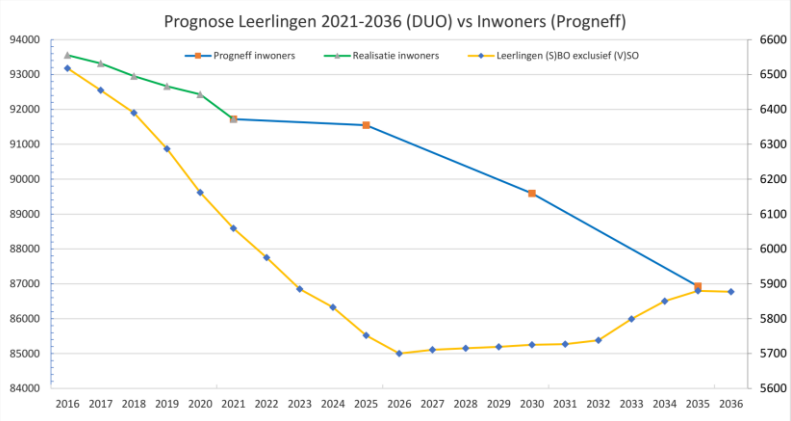
Overzicht van het aantal leerlingen per schooljaar voor het totaal van alle 7 scholen en 7 vestigingen van het bestuur Triade Stichting voor Katholiek Primair Onderwijs Geleen.

In het jaarverslag 2019 meldt Kindante (voor de Westelijke Mijnstreek):
'*Ook in de volgende jaren verwacht Kindante een krimp in het aantal leerlingen. Het leerlingenaantal in het speciaal (basis) onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zal naar verwachting stabiliseren*.'

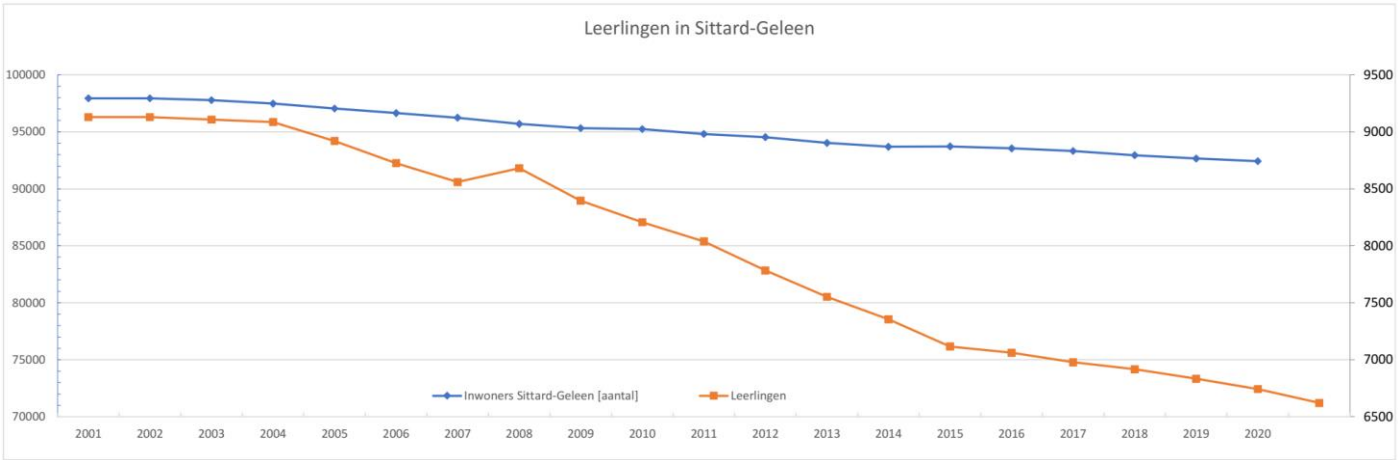
M.a.w. Kindante verwacht een significante verdere afname van het aantal leerlingen in de Westelijke Mijnstreek (en ook in Sittard-Geleen).

Kindante	Jaar	Westelijke Mijnstreek Basis	Afname
Realisatie	2017	8966	
Realisatie	2018	8737	-2,6%
Realisatie	2019	8594	-4,1%
Prognose	2020	8533	-4,8%
Prognose	2021	8358	-6,8%
Prognose	2022	8216	-8,4%

DUO verwacht voor de periode 2021 tot 2036 dat in Sittard-Geleen het aantal leerlingen in het BO en SBO, dus exclusief het (V)SO, tot 2026 zal afnemen van 6059 tot 5700 en daarna zal stijgen tot 5877 in 2036.
De veel gebruikte Progneff (2019) prognose voorspelt in die periode een continue daling van het aantal inwoners.

Alles bij elkaar zijn er aanwijzingen dat het aanbod van basisonderwijs in Sittard-Geleen meer dan toereikend is en uitbreiding van een school ten koste zal gaan van andere scholen.

Jaar	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Progneff : Inwoners [aantal]	98404	97950	97953	97806	97487	97055	96648	96245	95691	95327	95243	94814	94535	94024	93691	93724	93555	93319	92956	92661	92641
DUO : leerlingen BO plus SBO [aantal]																	6518	6455	6390	6287	6162
DUO : Realisatie leerlingen (V)SO	215	208	243	241	248	248	276	282	297	315	442	495	494	530	508	483	460	462	444	456	459
Realisatie leerlingen [aantal] incl (V)SO	9129	9129	9108	9086	8919	8725	8559	8681	8397	8207	8039	7783	7553	7355	7117	7061	6978	6917	6834	6743	6621

Het aantal inwoners van Einighausen en Guttecoven is van 2001 t/m 2020 van 2765 tot 2495 gedaald, een verschil van 270 personen zijnde 10%. Het aantal inwoners in Sittard-Geleen daalde met 5506 zijnde 5,6%
Het aantal schoolgaande kinderen is in Sittard-Geleen in die tijd echter met 2508 gedaald, circa 27,5%.
De afname vlakt sinds 2015 iets af maar is toch nog circa 90 per jaar, dat zijn vier groepen!
Dat heeft natuurlijk consequenties voor de bezetting en het bestaansrecht van scholen.
Deze eeuw zijn daarom ook veel scholen gesloten en/of gefuseerd, het zal lastig zijn om daaraan ook in de toekomst te ontkomen gezien de demografische prognoses. In dat licht bezien is het vreemd dat een school wil uitbreiden.

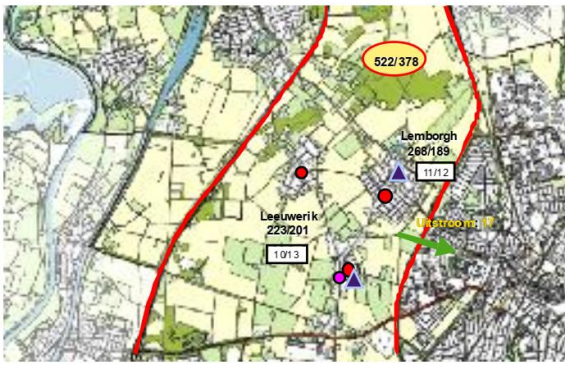
Basisschool De Leeuwerik

Basisschool De Leeuwerik was tot 2009 gevestigd in het centrum van Einighausen.
In 2009 betrok men de nieuw gebouwde multifunctionele accommodatie net buiten Einighausen.

Het '[Strategisch Huisvestingsplan 2008 – 2020 onderwijs en kindfuncties Sittard-](#)Geleen' vermeldt

4.4 Voedingsgebied Guttecoven / Einighausen / Limbricht

De grens van het voedingsgebied wordt gevormd door van oudsher bestaande dorpen. Tot het voedingsgebied behoren de kernen Guttecoven, Einighausen en Limbricht.
Onderstaande tabel toont de kenmerken van het voedingsgebied en toont het geprognosticeerde toekomstperspectief van de verschillende partners.
In nevenstaande figuur is de huidige situatie van het voedingsgebied weergegeven.

Basisonderwijs		2007	2015	2020
Aantal kinderen in voedingsgebied (4-12)		522	397	378
Speciaal onderwijs				
Leeuwerik *	(lokalen feitelijk) 13 lokalen	223 (9)	219 (9)	201 (8)
Lemborgh	12 lokalen	268 (11)	194 (8)	189 (8)

Ontwikkeling van de situatie

De ontwikkeling van de brede school De Leeuwerik is gestart; dit is een samenvoeging van twee locaties van basisschool De Leeuwerik (Triade) in nieuwbouw in Einighausen.
Er is vrijwel geen leerlingenuitstroom richting aangrenzende voedingsgebieden zichtbaar.
Peuterspeelzaalwerk is aanwezig in de kernen Einighausen en Limbricht.
Kinderopvang (BSO) is aanwezig in Einighausen. Gewenst: realiseren BSO in Limbricht.

Scenario omschrijving

Korte termijn (< 2012)
- Realiseren brede school De Leeuwerik (Triade) op locatie hoek Boschweg- Einighauserweg (rand kern Einighausen), met PSZ inpandig en kinderopvang (DO/BSO). Voedingsgebied omvat primair Guttecoven en Einighausen. Bestaande voorzieningen afstoten, waaronder 2 schoollocaties. Mutatie is reeds besloten.
- Realiseren van een brede school in het bestaande gebouw Lemborgh (Triade) in Limbricht. De huidige voorziening is flexibel ingericht en behoeft slechts beperkte aanpassing / verbouwing. PSZ en Kinderopvang (BSO) worden op de locatie ingepast in de ruimte die ontstaat na interne aanpassing.

Middellange termijn (2012-2016)
- Handhaven brede scholen De Leeuwerik en Lemborgh.

Lange termijn (> 2016)
- Handhaven brede scholen De Leeuwerik en Lemborgh.

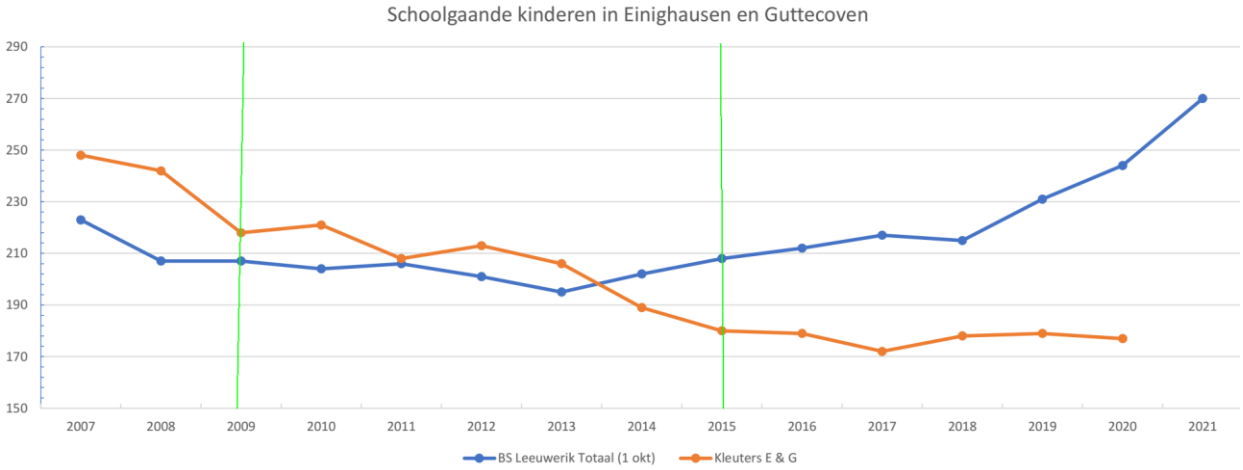
Niet alleen werd het voedingsgebied duidelijk afgebakend maar ook werd er terdege rekening gehouden met de gevolgen die de krimp en vergrijzing voor de leerlingenaantallen zou hebben voor de beide scholen in dit gebied.
Uitgaande van 25 leerlingen per groep zouden drie leslokalen verdwijnen.
In praktijk bleek dat er in 2015 één lokaal minder leeg viel vanwege krimp.

2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
455	498	508	490	519	522

Na het dieptepunt in 2013 (195 leerlingen) heeft de schoolleiding ongetwijfeld een actieplan opgezet gericht op marketing van de school. Dat bleek, mogelijk mede vanwege de nieuwe huisvesting, succesvol.
Vanaf 2018 heeft men echter de beperkingen die de locatie (onderdeel van een MFA) en de functie van deze school in de samenleving heeft (een bepaald voedingsgebied bedienen) uit het oog verloren.
De opmerking door de schoolleiding tijdens het werkbezoek van de RDA op 21 mei dat de school een leerlingenstop zal instellen indien zich nog meer kinderen aanmelden na realisatie van de uitbreiding geeft aan dat men niet als doel heeft om te blijven groeien. Dan rijst de vraag waarom die leerlingenstop niet wordt ingesteld op een moment dat de school een aantal leerlingen heeft overeenkomend met de geplande capaciteit van de accommodatie, mede gezien de te voorziene afname van het leerlingenaantal in de toekomst vanwege verdere daling van het inwonertal.

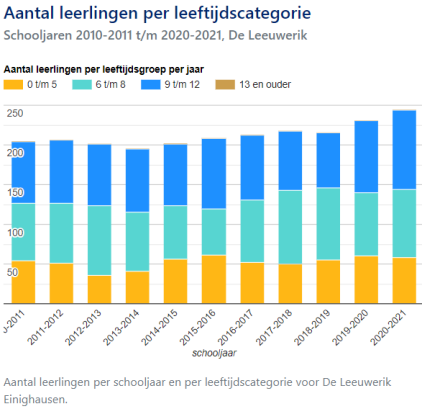
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kleuters E & G	248	242	218	221	208	213	206	189	180	179	172	178	179	177	
BS Leeuwerik															
Totaal (1 okt)	223	207	207	204	206	201	195	202	208	212	217	215	231	244	270
4 tot 7 jaar							91							118	
8 jaar en ouder							104							152	
groep 8							27							29	

Uit bovenstaande tabel en onderstaande grafiek blijkt dat in 2014 het aantal leerlingen voor het eerst lager was dan het aantal naar een basisschool gaande kinderen van Guttecoven en Einighausen samen.

Vanaf 2008 tot 2015 bleef het aantal leerlingen vrijwel gelijk ondanks dat in Guttecoven en Einighausen ongeveer 25% minder kinderen waren dan in 2008. Na 2015 bleef het aantal schoolgaande kinderen vrijwel gelijk.
Vanaf 2013 groeide de school waarbij deze versnelde vanaf 2018.

De Leeuwerik : Leeftijd per schooljaar												
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totaal
3 jaar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4 jaar	31	20	17	24	31	26	22	26	30	26	31	284
5 jaar	23	31	19	17	25	35	30	24	25	34	27	290
6 jaar	27	25	33	18	17	23	37	28	24	25	33	290
7 jaar	22	28	24	32	16	17	25	40	28	24	27	283
8 jaar	24	23	30	24	34	18	17	25	39	31	26	291
9 jaar	28	24	25	28	26	37	20	20	25	40	33	306
10 jaar	25	29	23	24	27	25	35	19	21	26	38	292
11 jaar	22	25	29	24	22	24	23	34	18	22	24	267
12 jaar	2	1	1	4	3	3	3	1	5	3	5	31
13 jaar	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Totaal	204	206	201	195	202	208	212	217	215	231	244	

Aantal leerlingen per schooljaar en per leeftijdscategorie voor De Leeuwerik Einighausen.

De groei van het aantal leerlingen vond vooral bij de in 2014 en 2015 schoolgaanden plaats (9 en 10 jarigen in 2020).
Vergelijken we de aantallen van de 4-jarigen van 2013 t/m 2020 met de aantallen van hun groepen in 2020 dan is de groei 0 + 7 + 7 + 4 + 1 + 3 + 1 (+ 0) = 23 leerlingen gedurende de tijd dat deze groepen op deze school zijn: één groep.
Dat is eens te meer een indicatie dat de groei van de school plaatvindt vanwege te grote toestroom van elders.
Deze toestroom kan ook afnemen waardoor momenteel van een onzekere groei gesproken kan worden.

Tot 2014 fungeerde de school duidelijk als een school voor Guttecoven en Einighausen, daarna ook voor anderen. Beleidsmatig is de vraag waardoor dit komt en of dit een ontwikkeling die gewenst is en bevorderd moet worden.
Het betrekken van de nieuwe accommodatie in 2009 zorgde ervoor dat er minder kinderen elders naar school gingen dan voorheen.

Jaar	Einighausen + Guttecoven	Lindenheuvel + De Haese/Dassenkuil	Overigen
2012	165	26	10
2013	160	25	10
2014	154	34	14
2015	152	36	20
2016	152	41	19
2017	142	55	20
2018	137	60	17
2019	136	70	25
2020	137	74	33

Bij aanvang van het schooljaar 2020-2021 woonden 71 leerlingen in Einighausen (postcode 6142) en 66 in Guttecoven (postcode 6143).
Van de 244 leerlingen woonden er slechts 137 in beide dorpen en dus 107 elders.

Opmerkelijk is dat het aantal kinderen van 2012 t/m 2020 uit Einighausen tussen 68 en 73 varieerde terwijl het aantal leerlingen uit Guttecoven van 94 tot 66 afnam.
Het aantal kinderen afkomstig uit Lindenheuvel (postcode 6163) steeg tussen 2012 en 2020 van 25 naar 59. Ook is er in die periode een toename van 1 tot 15 kinderen afkomstig uit De Haese / Dassenkuil terwijl het aantal leerlingen met andere herkomst steeg van 10 naar 33.

Door de jaren heen is bij het begin van het schooljaar vermoedelijk slechts ongeveer 1% van de leerlingen nog elders woonachtig en verhuizend. Het lijkt daarom onwaarschijnlijk dat veel mensen die op ruime afstand van de school wonen (bijvoorbeeld ‘kenniswerkers’) hun kinderen op De Leeuwerik naar school laten gaan.

Zo’n 40 leerlingen uit beide dorpen gaan in het schooljaar 2020-2021 niet naar De Leeuwerik.
Van hun gaan er 12 naar De Lemborgh (Limbricht) en 1 naar ’t Heuvelke (Lindenheuvel).

Herkomst leerlingen basisschool De Leeuwerik per postcode

Jaar	6075 Herkenbosch	6114 Susteren	6116 Roosteren	6121 Born	6125 Obbicht	6129 Urmond	6132 Sittard-Oost	6133 Ophoven	6134 Samderbout	6135 Limbrichterveld	6136 Overhoven	6141 Limbricht	6142 Einighausen	6143 Guttecoven	6161 Krawinkel	6162 Dassenkuil / De Haese	6163 Lindenheuvel	6164 Geleen-Zuid	6165 De Kluis	6166 Oud-Geleen	6167 Chemelot	6176 Spaubeek	6438 Oirsbeek	6447 Merkelbeek	10 België	20 Duitsland	30 Ander Land	Totaal
2012				1					1	1		2	73	92		1	25		1		2	1					1	201
2013				1			1		1	2		2	72	88	1	1	24				2							195
2014				3	1			1		3		1	70	84	2	2	32		1		2							202
2015	4	1		3	1			1		3	1		70	82	1	4	32			1	2						2	208
2016				5	1	1		1		4	2		72	80	2	4	37	1	2									212
2017				6						4	1	1	68	74	2	9	46	1	4			1						217
2018				4					2	5		1	68	69		11	49	2	1						2			214
2019			2	4		1		1	2	6	2	3	68	68		13	57	2					1		1			231
2020			2	3	2	1		1	2	7	2	3	71	66	3	15	59	3					2	1		1		244
Totaal	4	1	4	30	5	3	1	5	8	35	8	13	632	703	11	60	361	9	9	1	8	2	3	1	3	1	3	1924

De accommodatie werd in 2009 gebouwd met 10 leslokalen voor de school waarbij werd uitgegaan van 25 leerlingen per groep, dus 250 leerlingen. Uitbreiding met twee groepen resulteert dus structureel in 12 * 25 = 300 leerlingen. Sinds 2013 tellen groepen in het basisonderwijs landelijk gemiddeld tussen 23 en 24 leerlingen, overeenkomend met 230 tot 240 leerlingen voor de huidige accommodatie en 276 tot 288 leerlingen na uitbreiding. Is dat echt nodig?

In het jaarverslag 2013 schrijft Triade dat zij nadrukkelijk het multifunctionele van de accommodatie als een versterking van de school zien en daarvoor de verenigingen als partner en niet als concurrent zien.
Ook geeft men aan *'Tevens worden de kindfuncties uitgebreid. We mogen ons dan een Integraal Kindcentrum noemen. Een IKC. De bedoeling is dat wij nog nauwer gaan samenwerken met de verschillende geledingen die binnen de Leeuwerik gehuisvest zijn. Met name de voor- en naschoolse opvang, de Tovertuin, Partners in Welzijn, 't Soosje, de sportstichting, logopedie en plaatselijke sport -en dansverenigingen. Bovendien gaan wij eventueel ons partnerschap uitbreiden met ondersteuning van bureau jeugdzorg en mogelijke structurele ondersteuning van Centrum voor Jeugd en Gezin. Ouders met hulpvragen over opvoeding kunnen hier dan terecht met hun zorgen.'*

Multifunctionele Voorziening en Integraal Kindcentrum
In januari 2013 was het 4 jaar geleden dat de Leeuwerik geopend werd. Toch zijn wij al weer druk in de weer om het gebouw te veranderen. Samen met de verenigingen van Einighausen gaan wij de school versterken met een gemeenschappelijke voorziening, een Multi Functioneel Voorziening.

Triade besteedde in haar jaarverslagen 2015 t/m 2019 veel aandacht aan problematiek die in Lindenheuvel aangaande De Springplank speelde. In 2019 fuseerden de scholen De Springplank en 't Heuvelke.

Al in het jaarverslag 2015 constateert Triade dat de kindpopulatie verandert.

In het jaarverslag 2018, schreef Triade: *'De populatie leerlingen als gevolg van krimp zal dalen naar ongeveer 360, waarbij de weglek uit de wijk aanzienlijk is (iets meer dan 30%). Per saldo blijven er op termijn 250 leerlingen in de wijk. Voor drie onderwijslocaties is dat erg weinig. Uit het onderzoek van Syntrans naar de mogelijkheden om te komen tot vermindering van locaties c.q. overdracht van locaties naar Kindante of Triade is niet alleen gebleken dat drie locaties teveel is maar ook dat zowel Triade als Kindante separaat hun eigen weg zullen gaan.'*

Ontwikkelingen in de wijk Lindenheuvel

In de Geleense wijk Lindenheuvel heeft Triade twee scholen, basisschool 't Heuvelke en basisschool de Springplank. Daarnaast is er een locatie van de openbare basisschool de Duizendpoot, die onder Kindante ressorteert, in de wijk gevestigd. Gezien de ontwikkeling van de populatie c.q. de leerlingendaling is hier één school te veel. Alle onderwijsvoorzieningen clusteren op één locatie is gezien de geografische opbouw en ligging van de wijk Lindenheuvel moeilijk realiseerbaar. Twee onderwijslocaties zullen daarom wenselijk blijven.
Een aspect dat wordt ervaren door alle drie de scholen is de verandering in kindpopulatie. Er is een forse toename van leerlingen die behalve extra aandacht op onderwijsinhoudelijk vlak ook op meerdere fronten ondersteuning nodig hebben. Niet alleen op sociaal emotioneel gebied maar ook een verscheidenheid aan problemen in de thuissituatie leidt tot een multiproblem situatie bij steeds meer leerlingen. Dat vraagt om een multidisciplinaire aanpak waarbij behalve onderwijs ook een veelheid van andere organisaties bij betrokken raakt. Denk o.a. aan wijkagent, schoolmaatschappelijk werk, GGD, bureau jeugdzorg, centrum voor jeugd en gezin. Van teams en directie vraagt dit niet alleen in inzet veel maar ook in het bewaken en zuiver houden van de eigen rollen en taken. Vanuit de gedrevenheid en betrokkenheid voor de kinderen is het niet ondenkbaar dat deze grenzen vervagen.
Een zorgelijke ontwikkeling in de wijk is de toenemende agressie en criminaliteit die sluipenderwijs ook de school binnenkomt.
opdracht van Stichting Triade en Stichting Kindante gedurende schooljaar 2017-2018, onderzoek gedaan naar de meest ideale vormgeving van het onderwijs in de wijk. Uit dat onderzoek is naar voren gekomen dat er onvoldoende draagvlak was om de drie bestaande onderwijslocaties in de wijk samen te voegen tot een school. Tevens werd toen de behoefte aan keuzemogelijkheden uitgesproken.

Voor de Springplank werden de effecten van de terugloop in leerlingenaantal merkbaar op personeel, organisatorisch, beheersmatig en onderwijsinhoudelijk vlak. Deze tendens heeft het team en de medezeggenschapsraad ertoe bewogen om de wens uit te spreken om school op te laten gaan in een grotere school. In het verlengde hiervan heeft College Van Bestuur van Triade in oktober 2018 de intentie uitgesproken om De Springplank en 't Heuvelke te fuseren per 1-8-2019. Er werd een onderzoek uitgevoerd door Syntrans om de gevolgen van die fusie in beeld te brengen.

De fusie-effectrapportage opgesteld door Syntrans is sindsdien leidend geweest in de realisatie van de fusie. In de uitvoering van de fusie werd de directeur op professionele wijze ondersteund door Ilse den Heijer van Syntrans. De communicatie met alle betrokken geledingen werd nauwkeurig en transparant vormgegeven. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen zijn van meet af aan tijdig, duidelijk en volledig gecommuniceerd. In het hele fusieproces was de leidende missie de realisatie van goed onderwijs voor de Lindenheuvelse kinderen. Alle acties op beleidsmatig terrein (onderwijsinhoudelijk, personeel en beheer) werden vervolgens op logische wijze herleid tot deze missie. Vandaar dat het gehele fusieproces, achteraf bezien, kan worden gekenschetst als een rustig en behoorlijk voorspelbaar traject. Vanuit de verkregen feedback uit de geledingen van beide scholen, werd het traject achteraf betiteld als een professioneel en verantwoord doorlopen fusieproces. Voorts werd het proces geroemd omwille van zijn volledigheid.

Met de fusie is een school gerealiseerd die heel goed in staat is om actueel passend onderwijs te bieden aan de kinderen uit de wijk Lindenheuvel. Onderwijsinhoudelijk zijn beide schoolconcepten nauwkeurig afgestemd en werden er in gezamenlijkheid missie-gebonden keuzes gemaakt.

De vraag rijst of en wanneer de verandering van kindpopulatie op De Springplank aanleiding vormde dat kinderen vanuit Lindenheuvel naar De Leeuwerik op school gaan en zo ja in hoeverre dit dan structureel voor de toekomst is.

Zelfs 250 tot 360 kinderen vormt voor de twee resterende scholen (‘ Heuvelke en De Duizendpoot) in Lindenheuvel geen heel grote bron van leerlingen. Het is niet ondenkbaar is dat er op termijn minder Lindenheuvelse kinderen elders naar school gaan, temeer omdat de Cito-eindtoetsscore van ’t Heuvelke al sinds 2015 hoog tot zeer hoog is. Per 1 oktober 2018 had De Duizendpoot locatie Lindenheuvel 135 leerlingen en per 1 oktober 2019 had ’t Heuvelke 219 leerlingen, er is dus voldoende ruimte binnen beide scholen om meer kinderen te ontvangen.

Het gemeentebestuur moet ervoor zorgen dat haar middelen effectief en efficiënt worden ingezet, ook waar het gaat om het verzorgen van onderwijs en de daarbij behorende accommodaties.

Het nationaal gemiddelde van de Cito-eindtoets over het schooljaar 2018-2019 was 536,1 .
Met gemiddeld 533 behoorde De Leeuwerik in 2019 tot het laagste tertiel van Nederland.
In de nabije omgeving behoorden ‘t Heuvelke (543) en De Lemborgh (542) tot het hoogste tertiel (vanaf 539).
De hoogte van de Cito-score is daarom geen verklaring waarom de school groeit en kan aanleiding vormen om kinderen naar een nabij gelegen school te laten gaan.

Cito score	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Gemiddeld**
Heuvelke	536	539	542	542	543	540,4
Swentibold	542	542	537	540	532	538,6
Lemborgh	541	535	533	534	542	537
Driesprong	536	539	536	537	534	536,4
De Leeuwerik	541	535	535	537	533	536,2
Sterrenrijk	534	534	535	535	535	534,6
Nationaal gemiddeld	**535**	**534**	**535**	**535**	**536**	

De eveneens onder Triade vallende school ’t Heuvelke kreeg in 2020 in een onderzoek van alle basisscholen van Nederland over 2017,2018 en 2019 door RTLnieuws, gebaseerd op de methodiek van een onderzoek van het CPB uit 2019, een score van 9,6 en was daarmee met afstand (0,3 punt) de beste basisschool van Nederland!

Triade heeft als organisatie daarom kwalitatief goede mogelijkheden te bieden om een te hoge toestroom bij een bepaalde school, zoals nu bij De Leeuwerik, binnen een van haar scholen in de buurt op te vangen.
Er is dus geen kwalitatieve reden waarom veel leerlingen uit Lindenheuvel naar De Leeuwerik op school gaan.

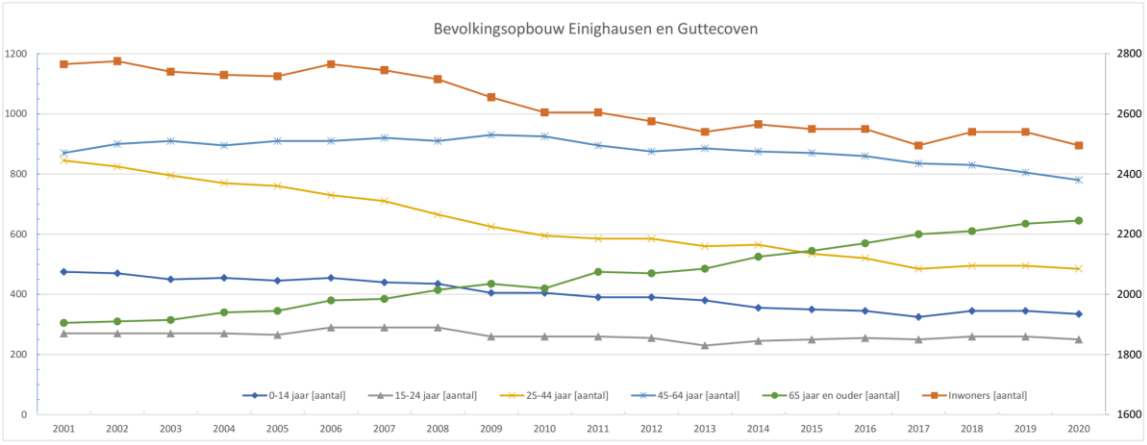
INSTELLINGSNAAM_VESTIGING	PLAATSNAAM	Cijfer
Talander	SITTARD	-
Basisschool 't Heuvelke	GELEEN	9,6
Basissch De Springplank	GELEEN	7,4
Basisschool Leijenbroek	SITTARD	7,2
Basisschool Swentibold	BORN	7,2
RK Basisschool Baandert	SITTARD	7,2
Basisschool Reuzepas	GELEEN	7,2
Basisschool De Kingbeek	GREVENBICHT	7,1
BS het Avontuur	BUCHTEN	7
Basisschool Sterrenrijk	GELEEN	7
RK BS De Leeuwerik	EINIGHAUSEN	6,9
Basissch de Driesprong	GELEEN	6,9
Kath Basissch Overhoven	SITTARD	6,9
Kath Basissch Lahrhof	SITTARD	6,9
OBS De Sjtadssjool	SITTARD	6,9
Basisschool De Kluis	GELEEN	6,8
Basisschool De Lemborgh	LIMBRICHT	6,8
Loedoes	SITTARD	6,6
OBS de Wissel	BORN	6,4
Basisschool Munstergeleen	MUNSTERGELEEN	6,3
PC BS De Regenboog	GELEEN	6,2
OBS aan de Meule	SITTARD	6,2
BS de Duizendpoot	GELEEN	6,1
Bs De Tovertuin	SITTARD	5,8
Jenaplanschool De Vlieger	SITTARD	5,7
PC Basisschool de hoefer	SITTARD	5,2

Vragen die gesteld moeten worden zijn

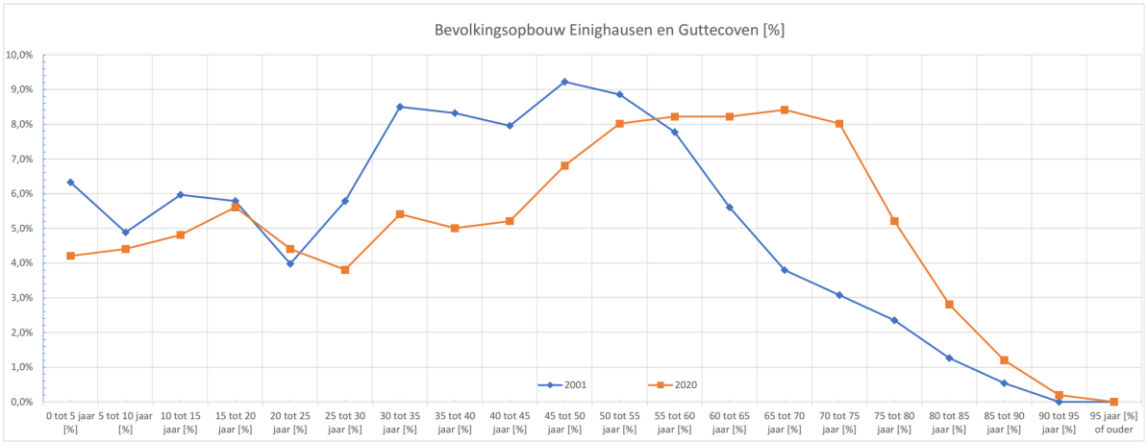
1) Is het duurzaam beleid wanneer een school die gebouwd werd om twee dorpen te voorzien gaat uitbreiden gebaseerd op toestroom van elders terwijl het aantal schoolgaande kinderen in die dorpen met een derde is afgenomen en het aantal schoolgaande kinderen in de gehele gemeente gedaald is en nog dalende is?
2) Is het wenselijk en verstandig dat een school gaat bijbouwen vanwege externe toestroom terwijl scholen in de omgeving voldoende plek hebben en met een dalend aantal leerlingen geconfronteerd worden waardoor deze zelfs in hun existensie bedreigd kunnen worden?
3) Is het beleidsmatig acceptabel dat betere marketing ervoor kan zorgen dat de ene school mag bijbouwen met als gevolg dat een andere school op termijn moet sluiten?
4) Is het beleid dat De Leeuwerik uitgroeit tot een grotere school? Zo ja, waarom, wanneer en door wie is dat beleid vastgesteld en wat zijn de consequenties?
5) Is het inzetten van financiële middelen door de gemeente effectief en efficiënt on deze situatie waarin demografische ontwikkelingen voorzien zijn die mogelijk al binnen enkele jaren zorgen voor dermate teruggang van het leerlingenaantal dat de verbouwing onnodig blijkt?

Guttecoven en Einighausen

De kerkdorpen Guttecoven en Einighausen zijn ongeveer van dezelfde omvang en worden gekenmerkt door een sterk ontwikkeld verenigingsleven in een vergrijzende en qua omvang dalende samenleving.

De rode lijn in bovenstaande grafiek geeft de ontwikkeling van het totaal aantal inwoners van Guttecoven en Einighausen weer (rechter as). De overige lijnen betreffen verschillende leeftijdsgroepen (linker as).
Duidelijk is dat de afname onder de bevolking van 25-44 jaar het grootst is en dat er toename is van 65 jaar en ouder. De gestage afname van het aantal kinderen van 0 tot 14 jaar is een te verwachten gevolg hiervan.

De verschuiving van de brede piek van 20-70 jaar vanaf 2001 tot 2020 in combinatie met de lagere percentages van jongere inwoners maakt duidelijk dat de vergrijzing nog jaren zal doorzetten en dat verdere afname van de bevolking en het aantal kinderen verwacht mag worden tenzij er instroom van nieuwe, jongere, bewoners plaatsvindt.
Opvallend is de dip tussen de groep 15-20 jaar en de groep 30-35 jaar die wijst op een verdere daling van het aantal leerlingen voor het basisonderwijs gedurende de komende vijftien jaar.

In de clusteranalyse van de Toekomstvisie Duurzame Accommodaties (2016) worden de demografische vooruitzichten voor de cluster Einighausen-Guttecoven-Limbricht gekwantificieerd.

Demografische ontwikkelingen bij gelijkblijvende omstandigheden

Leeftijdscategorie	Aantal 2014	Toename/afname 2014/2025 Cluster	Toename/afname 2014/2025 Stad	Toename/afname 2014/2040 Stad
0-3 jaar	177	-20%	-3%	-26%
4-11 jaar	368	-17%	-9%	-23%
12-19 jaar	458	-28%	-24%	-29%
20-64 jaar	3082	-17%	-12%	-32%
65 jaar +	1067	+36%	+27%	+45%
Totaal	5152	-7%	-5%	-15%

Deze ontwikkelingen zullen bepalend zijn voor welke voorzieningen de dorpen nodig hebben. Verwacht mag worden dat de ouderenvereniging het minste last van terugloop van het ledental zal ondervinden en wellicht zal groeien.
De fanfare en andere verenigingen zullen moeite hebben om voldoende jeugdige aanwas te vinden maar kunnen wellicht wel profiteren van belangstelling van ouderen. Vergrijzing van verenigingen mag worden verwacht.
Eenzaamheid onder ouderen, o.a. als gevolg van verlies van de partner, kan een toenemend probleem vormen.

In relatie tot uitbreiding van de school roepen bovenstaande constateringen vragen op

1) Is het gezien de te verwachten daling van het aantal kinderen zinvol om de school uit te breiden?
2) Is er gezien het dalende aantal inwoners van Sittard-Geleen reëel om te veronderstellen dat de bevolking van Guttecoven en Einighausen de komende jaren aanzienlijk zal verjongen?
3) Is het verstandig om maatschappelijke mogelijkheden te beperken voor verenigingen ten faveure van uitbreiding van de school gezien de voortzettende vergrijzing in plaats van juist voor participatie te gaan?

Dat er vervangende nieuwbouw voor basschool De Leeuwerik zou moeten komen werd vanaf de eeuwwisseling breed gedragen in Einighausen en Guttecoven.

Daarbij werd al snel ingezet op een MFA waarbinnen ook plaats was voor andere activiteiten waarbij de gymzaal duidelijk vanaf het begin bestemd was voor gebruik door de gehele gemeenschap.

Ook Triade stond vanaf het begin achter de plannen.

In het raadsbesluit van 22 september 2005 inzake vervangende nieuwbouw basisschool De Leeuwerik staat dat het nieuwe gebouw naast de school meerdere maatschappelijke functies zal herbergen.

Beoogd effect
Realisatie van vervangende nieuwbouw ten behoeve van basisschool de Leeuwerik en peuterspeelzaal 't Soosje alsmede een nieuwe gymzaal en accommodatie voor buitenschoolse opvang.

Argumenten

1.1 *Op basis van voorliggend plan kunnen alle onderwijs- en jeugdvoorzieningen gezamenlijk op één locatie worden gehuisvest.*
Het bouwplan voorziet in één gebouw voor een tienklassige basisschool, een peuterspeelzaal, een gymzaal en buitenschoolse opvang. Door huisvesting van alle functies op één locatie wordt samenwerking volgens de principes van de brede school mogelijk gemaakt, en kan optimaal gebruik worden gemaakt van de beschikbare ruimte. Realisatie van een gymzaal bij de school heeft als bijkomend voordeel dat leerlingen geen gebruik meer hoeven te maken van de openbare weg om de gymzaal te bereiken.

1.2 *Door verplaatsing van de basisschool en de gymzaal kan de vrijvallende locatie in het centrum van Einighausen optimaal worden ontwikkeld.*
Vanuit stedenbouwkundig oogpunt is verplaatsing van de gymzaal wenselijk. In overleg met de Woningbouwvereniging Limbricht is een plan ontwikkeld om in en bij het huidige schoolgebouw (het huidige schoolgebouw blijft ten dele staan) woningen te realiseren. Dit plan voorziet in de behoefte aan woningen voor Einighausen, en heeft ook stedenbouwkundig een kwaliteitsverbetering tot gevolg.

3.1 *Voorliggend planvoorstel voorziet in huisvesting ten behoeve van kinderopvang.*
De middelen uit de voorziening capaciteitsuitbreiding kinderopvang zijn gebaseerd op één groep naschoolse opvang en één groep dagopvang. Uitgaande van de geldende normvergoeding van € 5.866,00 per kindplaats bedraagt de toevoeging uit de voorziening capaciteitsuitbreiding kinderopvang € 258.104,00. De stand van de voorziening is toereikend voor deze onttrekking ten behoeve van onderhavig project. Reeds bij de verdeling van de middelen uit de voorziening – in 2003, dus vóór inwerkingtreding van de nieuwe Wet Kinderopvang - is rekening gehouden met een bijdrage ten behoeve van de nieuwbouw in Einighausen.

Het jaarverslag 2014 van Triade bevat:
'*De multifunctionele voorziening in Einighausen moet worden verplaatst vanwege sluiting van de bestaande voorziening. Basisschool de Leeuwerik wordt de nieuwe locatie. Hiertoe heeft een grootschalige verbouwing plaatsgevonden. De kindfuncties zijn van de eerste verdieping naar de begane grond verplaatst. Daarmee zijn ze ondergebracht bij de onderbouw van de school. In het kader van de ontwikkeling van het integraal kindcentrum (IKC) De Leeuwerik biedt dit veel voordelen. Voor de multifunctionele voorziening zijn de voormalige ruimten van de PSZ en het KDV geschikt gemaakt. Naar verwachting zullen de verenigingen de ruimte begin 2015 betrekken.'* en
'*Het afgelopen jaar heeft geheel in het teken gestaan van het inrichten van een integraal kindcentrum en een multifunctionele voorziening voor het dorp Einighausen. Volgend jaar zal deze Multifunctionele accommodatie (MFA) officieel worden geopend. Samen met de PIW groep hebben we vorm gegeven aan deze ontwikkeling binnen de Leeuwerik. De kindervleugel voor kinderen van 0-4 jaar heeft vorm gekregen op de benedenverdieping. Hierin zijn gehuisvest; de peuterspeelzaal, de voor- en naschoolse opvang en het kinderdagverblijf. De groepen drie, vier en vijf hebben hierdoor een andere plek gekregen binnen onze school. Ook op het gebied van ICT hebben we een aanpassing gedaan. We hebben twee computereilanden gerealiseerd, waardoor intensiever gebruik gemaakt kan worden van onze apparatuur. Externen, zoals Ecsplore en het centrum voor jeugd en gezin, participeren al mee binnen de school. In de komende jaren zullen in het IKC en de MFA steeds meer voorzieningen worden ondergebracht. Na een goede aftrap in november voor de IKC's binnen Triade, te weten Bs Reuzepas en Bs de Leeuwerik, zijn we voortvarend aan de slag gegaan met de samenwerking. Een gezamenlijke studiedag voor alle geledingen binnen het IKC, geeft richting aan onze ontwikkeling. De speerpunten met betrekking tot pedagogisch en didactisch klimaat en de organisatorische ontwikkelingen zijn weggezet in prioriteit. De basisschool zal hierin leidend zijn. Wat betreft de gemeenschappelijke voorziening binnen de school geldt dat deze verbouwing ook is afgerond. De ingebruikname zal in de maanden februari 2015 van start gaan. De verenigingen uit Einighausen zullen samen met de school hiervan in onderling overleg gebruik gaan maken.'*

Ook de jaarverslagen van de daaropvolgende jaren maken geen melding van capaciteitsproblemen of dat Triade de multifunctionele invulling van de accommodatie als een probleem ervaart.

Op 21 april 2016 werd de Toekomstvisie duurzame accommodaties vastgesteld. Daarin staat '*Voor primaire onderwijsvoorzieningen, de bijbehorende kinderopvang en gymzaal is de clustering in Guttecoven en Einighausen al ingezet door de nieuwbouw van de Leeuwerik. Daarnaast is er een basisschool met gymzaal en kinderopvang in de grootste kern Limbricht. Gezien het afstandscriterium zullen twee voorzieningen voor primair onderwijs voorlopig in gebruik blijven, al zal de demografische krimp wel leiden tot leegstand van schoollokalen*.'

Er is in 2016 dus geen sprake van beleid dat gericht is op uitbreiding van de school De Leeuwerik maar wel het inzicht dat krimp op termijn tot leegstand kan leiden. Ook daarna werd geen beleid gericht op uitbreiding gevonden.
De groei van het aantal leerlingen veroorzaakt sinds 2020 echter een capaciteitsprobleem dat gezien de demografische ontwikkelingen, vermoedelijk van tijdelijke aard zal blijken te zijn. Te nemen maatregelen zullen daarop moeten aansluiten.

Gemeenschapshuis ‘t Klaverblad

Jarenlang was het gemeenschapshuis ’t Klaverblad gevestigd in de kern van Einighausen.
Aangezien de gemeente andere plannen met de locatie van het gemeenschapshuis had werd dit gebouw gesloopt en moesten de daar gehuisvestte verenigingen elders onderdak vinden. De gemeente wilde dat dit op de bovenverdieping van de multifunctionele accommodatie die net buiten de kern van Einighausen ligt gebeurde.

Het artikel van 4 december 2014 op Sittard-Geleen Nieuws Einighausen niet blij met nieuwe locatie gemeenschapsvoorziening beschrijft hoe de vestiging op de huidige locatie tot stand kwam:
‘Naar aanleiding van vragen van Lokaal Belang over de voorgenomen verhuizing van de gemeenschapsvoorziening in Einighausen van ’t Klaverblad naar basisschool De Leeuwerik stelt het gemeentebestuur dat dit plan al langere tijd bij een vijftiental lokale verenigingen en stichtingen bekend en akkoord bevonden was.
De beslissing om de nieuwe gemeenschapsvoorziening te realiseren in basisschool De Leeuwerik dateert van juni 2012. Het initiatief om tot een nieuwe voorziening te komen dateert al van 2006 en is afkomstig van het Dorpsplatform Einekoeze, op basis van een bijeenkomst van een tiental verenigingen die daarin aangaven dat zij vonden dat het voorzieningenniveau in Einighausen onder de maat was.
In de periode 2009-2014 heeft een tiental bijeenkomsten plaatsgevonden met de gebruikers en toekomstige gebruikers (verenigingen) van het huidige gemeenschapshuis ’t Klaverblad en in 2012 is er een inloopbijeenkomst geweest voor de inwoners en alle verenigingen van Einighausen, waar het plan is gepresenteerd.
Gedurende de planvorming (op 26 april 2011) hebben de gebruikers en potentiële gebruikers van het ’t Klaverblad (15 verenigingen en stichtingen) een verklaring ondertekend waarin zij aangeven akkoord te zijn met een nieuwe gemeenschapsvoorziening in de nieuwe school, op voorwaarde dat aan een aantal gebruikersvoorwaarden wordt voldaan. Op 21 maart 2012 is er een intentieverklaring ‘gemeenschapsvoorziening Einighausen’ ondertekend door de initiatiefnemer zijnde het Dorpsplatform Einekoeze, de St. Beheercommissie ’t Klaverblad, de voorzitter van het College van bestuur van Triade, de toenmalig portefeuillehouder wethouder Berry van Rijswijk en de toenmalig stadsdeelbestuurder wethouder Pieter Meekels.
In 2013 is er een gebruikersgroep geformeerd die met de bouwheer, de stichting Triade, de detailafwerking van de nieuwe gemeenschapsvoorziening heeft uitgewerkt. Parallel hieraan zijn er in de periode 2008 – 2014 in het parochieblad van Einighausen (‘Loeënde Klokken’) 12 publicaties geplaatst waarin de inwoners van Einighausen zijn geïnformeerd over de voortgang van de realisatie van de nieuwe gemeenschapsvoorziening. Desondanks is er op dit moment in Einighausen het nodige gemor over te verplaatsing van de gemeenschapsvoorziening uit het centrum van het dorp naar de rand van het dorp te verplaatsen. De ligging aan de rand van het buitengebied is bij nader inzien kennelijk toch niet zo gelukkig gekozen. Velen vinden de afstand te groot, zo meldt Lokaal Belang. “Het college houdt haar inwoners voor, dat zij zo lang mogelijk zelfstandig moeten blijven wonen. Dit impliceert dan ook, dat het college rekening zal moeten houden in haar keuze met de locatie en toegankelijkheid van een gebouw. Lokaal Belang is dan ook van mening, dat zowel de locatie als ook de plaats op de bovenverdieping van een school, hiervoor niet geschikt zijn.”
De gemeente geeft nu aan dat de bouw van de nieuwe gemeenschapsvoorziening bijna klaar is en dat deze uitermate geschikt is voor ouderen. Volgens de gemeente is de Bond van Ouderen een van de verenigingen die de eerder genoemde verklaring (d.d. 26 april 2011) heeft ondertekend.
Initiatiefgroep Leefbaar Einighausen wil het huidige buurthuis behouden en heeft daarom met een beroep op de Wet Openbaarheid van Bestuur een vervolgonderzoek opgevraagd uit 2009 dat de gemeenschapsvoorziening in het dorp als onderwerp had. Dat meldt Dagblad De Limburger/Limburgs Dagblad donderdag. Volgens de initiatiefgroep hadden alle betrokkenen in 2009 een voorkeur voor de verbouwing van de oude gymzaal naast de kerk tot gemeenschapsvoorziening en heeft momenteel een meerderheid van de inwoners van het dorp grote bezwaren tegen de nieuwe locatie.’

Op 25 augustus 2020 schreef het CDA ‘*Het recreëren en met name ontmoeten in Einighausen komt de laatste maanden echter meer en meer onder druk te staan. Dit als gevolg van de verkoop van een drietal panden aan de Heistraat, te weten de voormalige pastorie, café De Buurman en partycentrum Carna. Naar alle waarschijnlijk zal de horecabestemming van het café definitief omgezet worden naar een woonbestemming met als gevolg dat Einighausen in een tijdsbestek van ruim 10 jaar teruggegaan is van vier naar nog maar één café. … De sinds 2013 onbewoonde pastorie stond vanaf 2016 wekelijks in het teken van ontmoeten met activiteiten zoals het koffieuurtje op zondagochtend, handwerken, kaarten en samen koken en eten. Stichting ZiE! (Zorg In Einighausen) organiseerde er sindsdien wekelijks deze activiteiten tot enthousiasme van met name veel ouderen. Deze huiskameractiviteiten zijn in de loop der jaren uitgegroeid tot een groot succes … Echter als gevolg van het verkopen van de pastorie dreigen deze activiteiten voorgoed uit Einighausen te verdwijnen.’*

Los van de activiteiten die nu al in het gemeenschapshuis plaatsvinden geeft dit duidelijk aan hoe belangrijk het is dat Einighausen een volwaardig gemeenschapshuis behoudt.
Zonder dat gaan veel sociale cohesie bevorderende activiteiten verloren omdat er onvoldoende accommodaties resteren. Dat zal zeer ten koste gaan van de verenigingen en daarmee van de leefbaarheid van Einighausen en Guttecoven. Met het verdwijnen daarvan zal ook de saamhorigheid verdwijnen en zullen het slaapdorpen worden.

Wanneer dit strijdig is met het aangescherpte criterium '*Voor het beleidsveld "sociale ontmoeting" geldt als basis dat in de hernieuwde buurt- en clusterindeling één ontmoetingsplek per kern en één gemeenschapshuis per cluster voorkomt (er moet ook nog akkoord worden gegaan met de hernieuwde buurt- en clusterindeling. Deze behelst namelijk minder clusters en minder buurten en dus ook minder accommodaties*' dan behoort bekeken te worden hoe dit binnen de kaders te realiseren is of anders of dit kader moet worden bijgesteld. Per slot van rekening gaat het in de eerste plaats om het welzijn van de inwoners en niet om realisatie van ambtelijke gedachten.
Een kern is niet het centrum van een cirkel maar een plek waar mensen samen leven.

In de bij de Toekomstvisie Duurzame Accommodaties behorende clusteranalyse staat specifiek voor de cluster Einighausen-Guttecoven-Limbricht '*Wanneer het wegvallen van een centrale accommodatie ervoor zou zorgen dat een dorp zonder accommodatie komt te zitten, moet er gelet worden op een evenwichtige spreiding om zo de leefbaarheid in stand te houden. Houd hierbij ook rekening met eventuele particuliere ruimtes (bv café met zaaltje). Ieder dorp zou een dergelijke accommodatie ter beschikking moeten hebben.'* Dit lijkt in Einighausen van toepassing.

Opmerkelijk is ook de tekst '*Op buurtniveau dient er conform de spreidingsmatrix in ieder geval een ontmoetingsruimte te zijn voor ouderen, maar dit kan ook in combinatie met een andere functie (bijv. een sportkantine, school, parochiezaal of gemeenschapshuis dat in de betreffende buurt ligt, etc.). Eén multifunctioneel gemeenschapshuis met grote zaal zou toereikend zijn voor het cluster. Er is echter in elke kern een volwaardige voorziening, waar veel verenigingen uit die kern gebruik van maken en bijv. met carnaval hun eigen zittingen houden. Op basis van het beleidskader duurzame accommodaties is voor een eigen gemeenschapshuis alleen bestaansrecht o.g.v. het draakvlakcriterium bij voldoende gebruik. Mocht in de toekomst bezetting en draagvlak daarvoor aanleiding zijn, dan ligt het in de lijn de kleinere kernen Guttecoven en Einighausen te combineren op basis van de spreidingsmatrix. MFA de Leeuwerik ligt dan het meest centraal.*'

Een belangrijk punt waarover de accommodatievisie onvoldoende informatie bevat is dat gelijksoortige verenigingen/organisaties gemeentebreed over dezelfde faciliteiten moeten kunnen beschikken tegen dezelfde prijs. Indien het wegvallen van subsidie voor bepaalde accommodaties verenigingen/organisaties noodzaakt tot verhoging van hun contributie teneinde meer huur te betalen is dat een onacceptabel gevolg van het accommodatiebeleid. Het mag niet zo zijn dat door het accommodatiebeleid verenigingen die gehuisvest zijn in gemeenschapshuizen bevoordeeld worden t.o.v. verenigingen die elders gevestigd zijn.
In haar bezwaarschrift van 26 november 2020 inzake het accommodatiebeleid schreef het bestuur van 't Klaverblad: '*Door het wegvallen van de subsidie zal de nu gehanteerde huurprijs voor het gebruik van 't Klaverblad door verenigingen en andere organisaties bij lange na niet voldoende zijn om kostendekkend het gemeenschapshuis te exploiteren. Bij gelijkblijvend gebruik zal de huurprijs met minimaal 180% verhoogd moeten worden om te komen tot een sluitende exploitatie. Willen we de ruimte hebben om nog enige reserves op te bouwen voor onderhoud en vervanging van inventaris dan komen we zelfs uit op een verdrievoudiging van de huidige huurprijs.*
De betreffende gebruikers van 't Klaverblad zullen echter niet in staat zijn een dergelijke prijsverhoging op te brengen, hetgeen zal betekenen dat de verhuur aan de verenigingen zal afnemen en de huurprijs nog verder zal moeten stijgen om het gemeenschapshuis rendabel te houden Ook het verlagen van de subsidie zal al snel een behoorlijke invloed hebben op de huurprijs en zal daarmee leiden tot vraaguitval van de gebruikers. Naarmate de huurverhoging hoger uitvalt zal dit ongetwijfeld verenigingen in financiële problemen kunnen brengen, waardoor deze mogelijk helemaal zullen gaan afhaken en zij in hun continuïteit zullen worden bedreigd.
Op dit moment is de bezettingsgraad van ons gemeenschapshuis zeer hoog; voor de avonduren is er zelfs meer belangstelling dan er ruimte beschikbaar is. De vraag naar ruimte is nagenoeg volledig afkomstig van verenigingen en organisaties uit de kern Einighausen. Een teken dat 't Klaverblad een aantrekkelijke plek is voor de bewoners en verenigingen uit het dorp. Een statusverandering van gemeenschapshuis naar ontmoetingscentrum betekent in de praktijk niet dat er ineens andere of minder activiteiten zullen worden uitgeoefend: verenigingen en andere organisaties zullen die activiteiten van voor de statusverandering willen blijven uitoefenen in 't Klaverblad en de kosten zullen voor het gemeenschapshuis door de veranderde status niet afnemen. Minder verhuur bij gelijkblijvende kosten zal ook financiële consequenties hebben voor 't Klaverblad, waarmee we in een negatieve spiraal terecht komen die uiteindelijk tot een faillissement kan leiden.'
De centrale vraag is of het nieuwe accommodatiebeleid primair gericht is op bezuinigen of op duurzame participatie.

Tijdens de bijeenkomst van de RDA-groep op 21 mei werden de opslagruimten getoond.
De ruimte waar de fanfare Concordia Einighausen haar instrumenten opslaat moet vanwege de verzekering afsluitbaar zijn en mag alleen door haar gebruikt worden. Deze ruimte stond barstensvol met smalle doorgangen.
Meteen duidelijk werd dat de fanfare door de geringe omvang van deze ruimte zeer beperkt wordt om te groeien.
Aangezien de fanfare een dragende vereniging is voor Einighausen ligt het maatschappelijk voor de hand om te kijken naar een vergroting van de ruimte, bijvoorbeeld door de aanpalende berging te benutten.
Een kleinere, of slechter benutbare, ruimte is voor deze vereniging niet acceptabel.
Dat juist vanuit deze vereniging grote bezwaren tegen plan-B worden ingebracht is zeer begrijpelijk omdat de voorziene ruimte minder benutbaar is en ook verder van de grote zaal verwijderd ligt.
Belangrijk is dat deze vereniging veel aandacht besteedt aan jeugd.
Juist de combinatie van de school met de fanfare in deze MFA maakt dat jeugdigen uit Einighausen en Guttecoven op een natuurlijke wijze kennismaken met dat soort muziek en de fanfare als zodanig.
Dat heeft bijvoorbeeld al geleid tot een jeugdfanfare en er is ook een majorettekorps.

De BVO Einighausen (Bond van Ouderen) werd opgericht in 1965. Zij hadden van 2013 tot en met 2019 tussen 163 en 169 leden maar daalden vanwege Corona in 2020 naar 150 leden. Elk week organiseren zij meerdere activiteiten in ’t Klaverblad op reguliere basis maar menigmaal ook incidenteel.

Een andere vereniging die vaak van de MFA gebruik maakt is de Vrouwenbeweging Einighausen
Deze is opgericht in 1932 als boerinnenvereniging en was daarna o.a. bij Limburgse Vrouwenbond en Zij Aktief aangesloten. Vanaf 2005 heeft men eigen statuten.
Sindsdien heeft men steeds tussen de 70 en 80 leden, momenteel tussen 40 en 90 jaar oud.
Aan door hun georganiseerde activiteiten nemen zowel jonge als oude mensen deel.

Ook zijn er, al jaren, een aantal kleinere verenigingen actief, waaronder een sambaband genaamd Cabeças de Porco.
Deze vereniging heeft momenteel leden tussen 48 en 80 jaar hetgeen meteen de potentie aangeeft die de vergrijzing met zich meebrengt.

Het kerkelijk zangkoor Sint Caecilia heeft al vijf jaar een nagenoeg stabiel ledental. Corona lijkt geen negatieve invloed hierop te hebben ondanks dat samen zingen onder de huidige omstandigheden niet mogelijk is.

Inmiddels heeft ook ZIE een schriftelijk verzoek gedaan om op donderdag (overdag) hun “samen koken en eten” in ’t Klaverblad te houden omdat ze niet meer in de (verkochte) pastorie terecht kunnen.

		bestuurskamer cf. subsidieaanvraag 2019	grote zaal cf. subsidieaanvraag 2019
maandag	vm	aansluitend aan KBO gym: koffieuurtje	KBO gym, # 20, 2 groepen
	nm	muziekonderwijs, # 10	muziekonderwijs, # 10
	av		sambaband, # 12
dinsdag	vm		
	nm	muziekonderwijs (was donderdagmiddag)	muziekonderwijs (was donderdagmiddag)
	av	aansluitend aan zangkoren: koffiemomentje	zangkoren Caecilia (#25) en Amalia (#20)
woensdag	vm		Spaanse taal les
	nm	KBO kaarten, # 8 (eind ochtend klaarzetten)	KBO kienen, # 25; eind ochtend klaarzetten
	av	vrouwenbond	
	av	fanfare, bestuur, 1 * per mnd, # 12	
donderdag	vm		Vrouwenbond div. act., # 20-100?
	nm		kleuterdans en gym; na schooltijd
	av	fanfare, opbergen koffers; muziekcomm. 1 * per mnd, # 10	fanfare, # 45
vrijdag	vm		
	nm		
	av		drumband, # 16
zaterdag	vm		
	nm		
	av	jeugdfanfare, opbergen koffers	jeugdfanfare, # 25
zondag	vm		
	nm		
	av		

zwart	wekelijkse bezetting
rood	geen wekelijkse bezetting
overig	KBO, 4 vergaderingen per jaar, # 6
	Oude Ambachten, 6 vergadering per jaar, # 8
	Dorpsplatform, 6 vergaderingen per jaar, # 12
geel	bezwaar 31-03-2021 tegen bouwplan Leeuwerik
oranje	aanvulling met info Klaverblad op 24 mei 2021

bestuurskamer, cf. mail Klaverblad 24 mei 2021

ma	"Koffieuurtje" bewegen voor ouderen *	ontmoeting	10.30 tot 11.00	1x per week
ma	"Koffieuurtje" bewegen voor ouderen *	ontmoeting	12.00 tot 12.30	1x per week
di	muziekles Myouthic	muziekles	14.15 tot 18:00	1x per week
di	"Koffieuurtje"zangkoor ouderen *	repetitie/ontmoeting	19:00 tot 19.30	1x per week
di	"Koffieuurtje" kerkkoor *	repetitie/ontmoeting	20:45 tot 21.15	1x per week
wo	bond van ouderen; kaarten	ontmoeting	13:00 tot 17:00	1x per week
wo	vrouwenbond **	ontmoeting	19:00 tot 22:00	1x per 2 weken
wo	Vergaderingen FCE/DPE/OAE e.d.	ontmoeting	19:30 tot 22:00	1x per week
do	fanfare Concordia; opbergen koffers	repetitie/ ontmoeting	19:00 tot 22:00	1x per week
za	jeugdfanfare; opbergen koffers	repetitie/ontmoeting	18:30 tot 19:30	1x per week
zo	vrij voor activiteiten van derden			

* de "koffieuurtjes" vinden plaats na afloop van activiteiten van ouderen en hebben een belangrijke sociale functie
** Vrouwenbond en Bond van ouderen gebruiken regelmatig de zaal + vergaderruimte bij grotere activiteiten.

grote zaal, cf. mail Klaverblad 24 mei 2021

ma	Gym ouderen	bewegen/ontmoeting	09:00 tot 12:30	1x per week
ma	muziekles Myouthic	muziekles	14.15 tot 18:00	1x per week
ma	Koffieuurtje "Bewegen voor ouderen" Ecsplore *	bewegen/ontmoeting	10.30 tot 11.00 / 12.0	1x per week
ma	Koffieuurtje "Bewegen voor ouderen" Ecsplore *	bewegen/ontmoeting	12.00 tot 12.30	1 x per week
di	muziekles Myouthic **	muziekles	14.15 tot 18:00	1x per week
wo	spaanse taal les	les	10:00 tot 12:00	1x per 2 weken
wo	bond van ouderen	ontmoeting	13:00 tot 17:00	1x per week
wo	klaarzetten kienen/kaarten e.d.	ontmoeting	11:00 tot 12:00	1x per week
do	Kleuterdans en gym	les	15.30 tot 17.00	1 x per week
zo	vrij voor activiteiten van derden			

* op maandag geeft Ecsplore in de gymzaal twee lessen "Bewegen voor ouderen"
Na afloop van iedere les drinken deze ouderen koffie in de vergaderruimte van het Klaverblad
** Op dinsdag geven docenten van Myouthic muziekles in het Klaverblad. Dat gebeurt in twee ruimtes: de grote zaal en de vergaderruimte
*** Mogelijk dat ZIE (zorg in Einighausen) in de toekomst gebruik gaat maken van het Klaverdag; deze activiteiten zijn vaak overdag

Het aan de gemeente verstrekte overzicht van de bezetting vermeldt alleen de verhuurde ruimten voor reguliere activiteiten. Niet zelden wordt een aanpalende ruimte gebruikt om (bijvoorbeeld) materialen tijdelijk op te slaan zodat deze niet in de weg liggen in de zaal waar de bijeenkomst gehouden wordt.
De gemeente stelt dat er slechts beperkt sprake is van activiteiten onder schooltijd en dat de ruimten meervoudig gebruikt kunnen worden. Volgens de verenigingen zijn dit onjuiste veronderstellingen.

Ook vinden er ad hoc besprekingen plaats of overleggen voor jaarlijkse activiteiten zoals bijvoorbeeld door de organisatoren van het Oude Ambachten Einighausen evenement en het Dorpsplatform.
Enkele leden van de fanfare oefenen er voor een optreden soms extra.
Dergelijke activiteiten staan niet in het overzicht maar zijn wel belangrijk voor de gemeenschap.

Juist omdat niet alle ruimten volledig volgeboekt zijn is het mogelijk om die ad hoc bijeenkomsten te houden en was het bijvoorbeeld mogelijk om op korte termijn de bijeenkomst van de RDA-groep in 't Klaverblad te organiseren. Daarbij is het ook van groot belang dat er een afgezonderde ruimte (de bestuurskamer) is waar het mogelijk is om te vergaderen terwijl in de zaal ernaast een reguliere activiteit plaatsvindt.

Mede vanwege het verdwijnen van andere lokaliteiten groeit de noodzaak om gebruik te maken van het gemeenschapshuis. In tegenstelling tot de groei van de school betreft dit een structurele groei.

Vergeet ook niet dat 't Klaverblad in de huidige opzet geen beheerder heeft terwijl er wel een beheerder voor het oude gemeenschapshuis was. Dat betekent niet alleen dat er financieel veel bespaard is maar ook dat er veel meer flexibiliteit en samenwerking en inzet van de gebruikers van het gemeenschapshuis vereist is.
Zo kost het telkens tijd en inspanning om tafels en stoelen te verplaatsen, iets wat de beheerder voordien deed. Hoe verder deze van de grote zaal staan, hoe lastiger het is.
Het functioneren van het stichtingsbestuur is hierbij van groot belang, zij moeten ervoor zorgen dat de verenigingen on speaking terms met elkaar blijven en in gevallen dat meerdere activiteiten tegelijkertijd plaatsvinden voor alle partijen aanvaardbare oplossingen zien te bereiken.
Daarom is het van groot belang dat de beschikbare ruimten dat ook mogelijk maken, zowel fysiek als in de agenda. Plan-B maakt dat zoveel lastiger dan Plan-A en lastiger dan nu dat alleen al vanwege die reden plan-B van tafel moet.

In de brief van 19 mei aan het bestuur van gemeenschapshuis Klaverblad staat '*Bekend was al dat jullie van beide nieuw te bouwen / nieuw in te richten klaslokalen gebruik kunnen maken. Dat betekent wel dat bij vergaderingen de ruimtes van andere tafels en stoelen moeten worden voorzien. Leerlingen die het achter de grote zaal gelegen, in de huidige opbergruimtes te creëren klaslokaal willen bereiken, moeten daarvoor via een looproute door de grote zaal. Dat beperkt het gebruik van de grote zaal. Wij zijn, op basis van het door jullie bij de jaarlijkse subsidieaanvraag aangereikte bezettingsoverzicht, van mening dat het gelijktijdig gebruik van grote zaal en schoollokalen sporadisch voorkomt. Mocht de grote zaal voor een koffietafel gebruikt worden, dan kunnen de leerlingen in dat geval – bij wijze van uitzondering – het klaslokaal via de noodtrap en het dak van de gymzaal bereiken.*'
De gemeente houdt dus alleen rekening met structurele voor subsidie in aanmerking komende activiteiten en gaat ervan uit dat de leerlingen sporadisch door ruimten lopen waar activiteiten plaatsvinden en dat weinig storend doen.
De verenigingen geven aan dat dit niet sporadisch maar structureel (6x per dag) is en kinderen ook meermaals tussentijds naar de toiletten moeten.
Om kinderen bij slecht weer over het dak en de noodtrap te sturen vinden de verenigingen erg vreemd.
Heel belangrijk is dat de verenigingen van mening zijn dat de kleine tafeltjes en stoeltjes van de kinderen niet bruikbaar zijn voor volwassenen en dat het verplaatsen daarvan om grotere tafels en stoelen te plaatsen niet alleen veel tijd en moeite zal kosten maar ook zal het terugzetten irritaties gaan oproepen omdat niet alles op de exacte plaats zal staan als voorheen. Meerdere personen hebben slechte ervaring met een dergelijk dubbelgebruik van een ruimte en vinden dit geen acceptabele en duurzame oplossing.

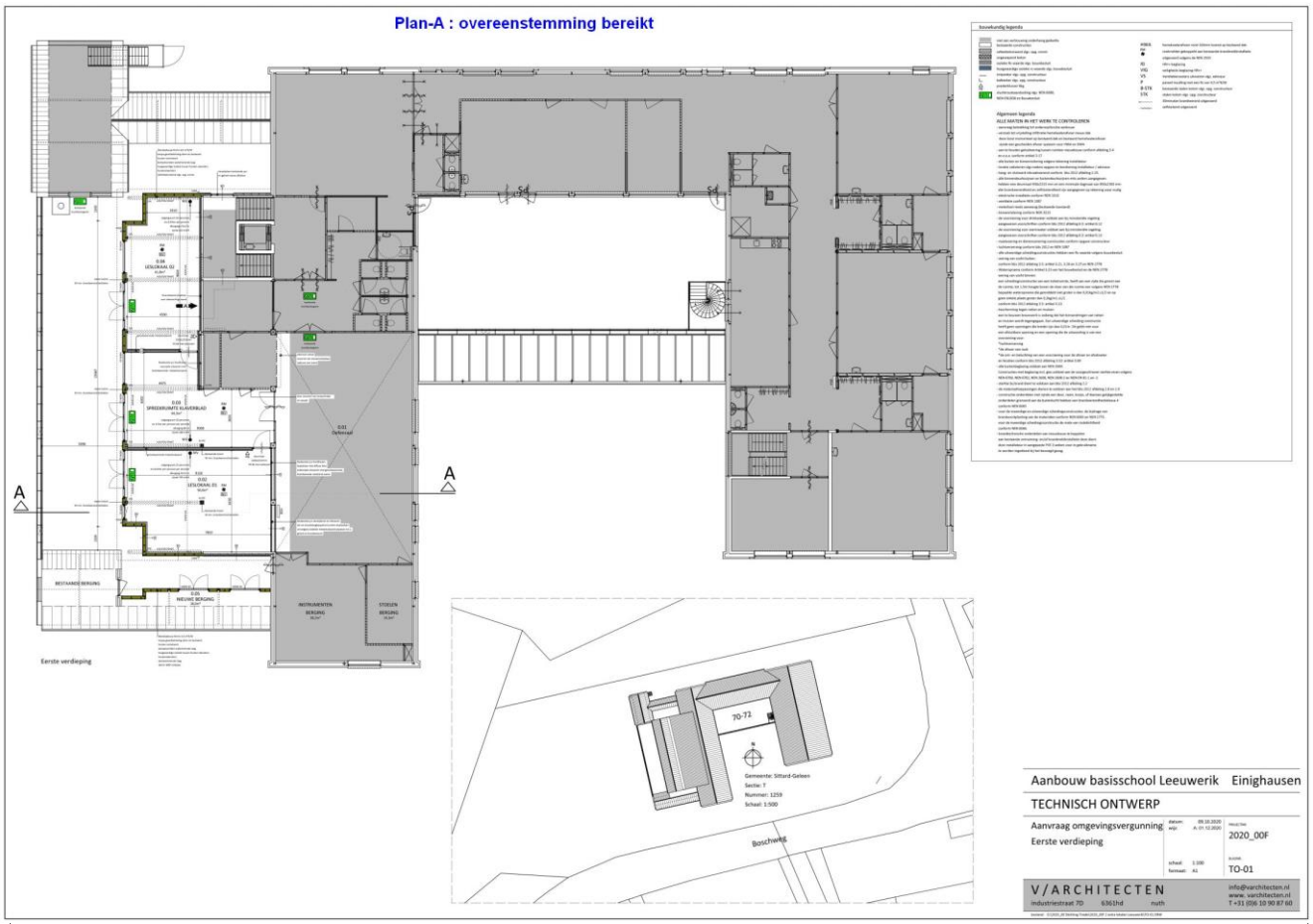
In een chronologisch overzicht opgesteld door het bestuur van het gemeenschapshuis staat dat de gemeente tijdens de eerste bespreking op 15 mei 2020 al aangaf dat een voorziening in de vorm van noodlokalen een niet gewenst alternatief is. Naar verluidt draagt de VKKL dit in haar door de gemeente gevraagd advies aan als beste oplossing, zijnde Plan-C, en wijst het door de gemeente nu voorgestelde Plan-B af.

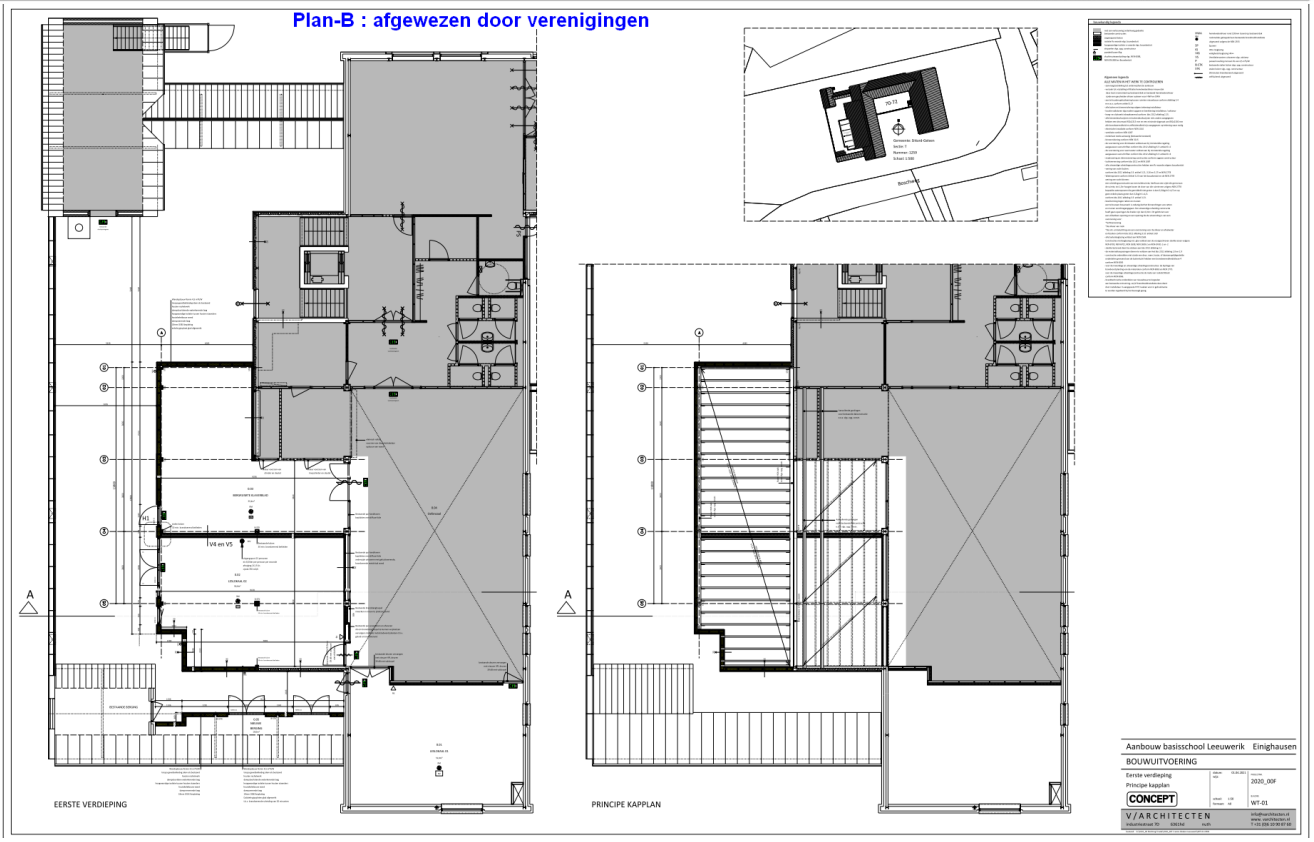
Na meerdere overleggen maakt het bestuur van het gemeenschapshuis op 12 februari 2021 duidelijk dat zij niet meer bereid is nog meer concessies te doen ten aanzien van het gebruik van 't Klaverblad. De wethouder geeft daarop aan dat '*een dringend verzoek kan veranderen in een dwingend verzoek.'*

Op 12 maart 2021 komt de gemeente met een nieuw plan (hier Plan-B genoemd) en geeft daarbij aan dat zij niet voor de leegstand wil bouwen. Het bestuur ontving dit plan echter pas op 16 maart en wees het af omdat dit nog slechter was dan het al begin 2020 afgewezen plan.

Na afloop van de bijeenkomst op 21 mei toonde het bestuur van 't Klaverblad aan enkele raadsleden tot waar de nieuwe ruimten uitgebouwd zouden worden op het bestaande terras. Daarbij bleek dat het mogelijk was om de nieuwe ruimten op het terras te vergroten iets wat als 'bespreekbaar' werd gekwalificeerd.
Deze en andere mogelijkheden bieden de kans om tot overeenstemming te komen zonder dat hiervoor de gerechtelijke weg bewandeld moet worden. Een dergelijke weg kost waarschijnlijk meer dan de € 85000 die Plan-A meer kost dan Plan-B en levert dan langjarig verstoorde verhoudingen op. Wat is dan wijsheid?

Verschil tussen Plan-A en Plan-B is niet alleen de afmeting van de beschikbare ruimten maar ook de mogelijkheden die de betreffende ruimten bieden, o.a. om de bergingen af te sluiten.

Op 29 mei 2021 schrijft het bestuur van't Klaverblad: '*In 2015 kwam er in de nieuwe school ruimte vrij omdat de kinderopvang kleiner werd. Deze ruimte boven de gymzaal is met een fikse provinciale subsidie omgebouwd tot gemeenschapshuis bestaande uit: een grote zaal, twee bergruimtes, een vergaderzaal en een keuken met bar. In allerlei zaken zoals akoestiek en inrichting van zaal, keuken, bar en materiaalruimtes zijn door gemeente, Klaverblad en verenigingen duizenden euro's geïnvesteerd. In het door B&W voorgelegde bouwplan worden veel van bovenstaande voorzieningen teniet gedaan. Zonde van de investeringen om dit na zo'n korte periode teniet te doen.*'

Van Plan-C werd door de gemeente geen informatie verstrekt ondanks dat er expliciet naar gevraagd werd.
Daartoe werd door SPA op 25 mei een email gestuurd

> *Tijdens de bijeenkomst van de begeleidingsgroep raad inzake duurzame accommodaties in het Klaverblad vorige week heb ik gevraagd om me de plannen digitaal toe te sturen. Aangezien ik me in de materie wil verdiepen vraag ik me deze plannen vergezeld te laten gaan van de financiële informatie en eventueel andere van belang zijnde info dienaangaande. Ook zou ik graag het plan van VKKL ontvangen zodat ik ook weet waarover ik spreek indien dat wordt genoemd. Aangezien de school aangaf dat er zo'n 270 aanmeldingen zijn voor komend schooljaar vraag ik me af of er scholen in Sittard-Geleen met opheffing worden bedreigd.*

Met als antwoord op 26 mei:

> *Vorige week vrijdag is afgesproken dat de raadsbegeleidingsgroep de stukken zou ontvangen die tijdens het bezoek aan gemeenschapshuis Het Klaverblad zijn uitgereikt. Ik zal deze stukken via de griffie laten aanreiken. Gisteren heeft het college het voorstel voor uitbreiding van basisschool De Leeuwerik behandeld. Omdat het stichtingsbestuur en de gebruikers van Het Klaverblad niet kunnen instemmen met het voorliggende bouwplan, zal de raad in positie gebracht worden. Dit geschiedt volgens het eind vorig jaar geaccordeerde procesvoorstel en is voorzien voor juli 2021. Conform het procesvoorstel worden daarbij alle stukken aangeleverd. Ik vertrouw erop u hierdoor voldoende geïnformeerd te hebben.*

Na de reactie die op 27 mei door SPA werd verstuurd werd geen extra informatie ontvangen.

> *Dank voor uw reactie.*
> *Toch is niet geheel duidelijk wat er nu staat te gebeuren. In juli zijn er op twee dagen ronden (1 en 8 juli) en is er een raadsvergadering van twee dagen (13 en 14 juli). Volgens mij was de bedoeling dat indien het college er met gebruikers van een accommodatie niet uitkomt eerst de raadswerkgroep/begeleidingsgroep over de problematiek van gedachten zou wisselen. Kunt u aangeven wanneer dat gaat gebeuren?*
> *Bovendien zou ik toch graag de gevraagde stukken z.s.m. ontvangen zodat ik die al kan bekijken en dat niet in de zeer drukke periode voorafgaande aan de raadsvergadering in juli waar, zoals elk jaar, tal van zeer belangrijke en tijdvragende onderwerpen op de agenda komen te staan. Deze stukken (dus niet alleen de beide tekeningen en het bezettingsoverzicht) zijn ongetwijfeld bij u beschikbaar en kunnen dus zonder veel moeite snel worden doorgestuurd.*

In de notitie van 2 februari 2021 'Inlichtingenplicht college' begint de samenvatting met
'De informatie- en inlichtingenplicht staat centraal in de verhouding tussen college en gemeenteraad. Het college en ieder van zijn leden geven de raad alle inlichtingen die nodig zijn voor de rad om zijn taak goed uit te oefenen (actieve inlichtingenplicht). Daarnaast geven zij de raad alle inlichtingen waar een of meer leden om hebben gevraagd (passieve inlichtingenplicht). Het recht op informatie en inlichtingen is nagenoeg onbeperkt.'

SPA constateert dat het college in deze kwestie in gebreke is gebleven door niet binnen korte tijd de gevraagde informatie te verstrekken. Daardoor was het niet mogelijk om kennis te nemen van Plan-C noch om diepgaander te kijken naar Plan-B en Plan-A inclusief de financiële en technische motivatie daarvoor.
Ook werd daardoor niet duidelijk hoe gefundeerd de aanvraag van de school naar uitbreiding is.
Dat er een raadsvoorstel wordt voorbereid doet daar niets aan af: elk raadslid heeft het wettelijke recht om de informatie die hij vraagt binnen zo kort mogelijke termijn te ontvangen.

Conclusies

Aanvankelijk was het niet de bedoeling om conclusies te trekken doch alleen om informatie te verstrekken. Gaandeweg het onderzoek werd echter duidelijk dat conclusies nodig zijn en ook belangrijk.

Er worden daarom enkele voor de hand liggende conclusies getrokken.

Geconcludeerd wordt:

1) Gezien de demografische ontwikkelingen lijkt structurele uitbreiding van het aantal leslokalen van De Leeuwerik niet noodzakelijk om voldoende en kwalitatief goed basisonderwijs in de nabije omgeving te kunnen leveren en kan dat op termijn tot gevolg hebben dat een andere school in de nabijheid moet sluiten.
2) De maatschappelijke functie van MFA ’t Klaverblad wordt steeds belangrijker i.v.m. het verdwijnen van andere lokaliteiten in Einighausen en Guttecoven waar verenigingen onderdak vonden.
3) Bij de uitvoering van duurzaam accommodatiebeleid behoort het gebruik centraal te staan en niet bezuiniging, een ambtelijk plan of waarschijnlijk niet-structureel noodzakelijke uitbreiding van een school.
4) Het verschil tussen het door alle betrokkenen geaccepteerde Plan-A en het door de wethouder voorgestelde Plan-B is financieel zo gering dat het onverantwoord is om het draagvlak te verliezen en daarbij ook nog het risico te lopen dat de door de verenigingen genoemde maatschappelijke nadelen werkelijkheid worden.
5) Zowel het school- als het gemeentebestuur hebben een maatschappelijke verantwoordelijkheid die verder gaat dan invulling van korte termijn doelen en zij behoren rekening te houden met gevolgen voor de hele gemeente op midden- en lange termijn.